

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΤΟΣ Β' ΑΡΙΘ. 18

15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1902

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 16
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 20

Διευθυντής και εκδότης
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΑΘΗΝΗΣ ΟΔΟΣ ΑΓΚΟΥΡΓΟΥ 14.
Παρά των ασημένιων Σιδ. Ἀθην. Πειραιώς

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

ΕΒΑΙΟΝ εἶνε ὅτι αἱ τελευταῖαι ὑπὸ τῶν σοφῶν τῆς Δύσεως ἐκτελεσθεῖσαι ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀνατολῇ, ἤγαγον εἰς φῶς ἀνακαλύψεις καινοῦ, ἀπροσδοκῆτου καὶ

παραδόξου ὅπως ἐνδιαφέροντος.

Μέχρι τοῦδε αἱ ἐν ταῖς κλασικαῖς γαλαῖς γενόμεναι σκαφαὶ εἶχον ὡς θέμα καὶ ἀποτέλεσμα νὰ ἐμπεδώσῃ τὰς βιβλιακὰς ἡμῶν γνώσεις περὶ τῶν ὧν ἡ ἱστορία μᾶς ὀμιλεῖ προσώπων ἢ περὶ τῶν συγχρόνων ἐκείνοις. Οἱ ἀρχαιοδίφαι εἶχον ἐκχῶσει τὸ ἀνάκτορον τῶν Καισάρων, τὸ τῶν Ξερῶν τῶν ἱερέων τοῦ Ἀμμωνος· ἀλλ' ἐὰν τὰ συντελεσθέντα ἔργα ὑπῆρξαν γόνιμα εὐρημάτων, οὐδόπως ἐν τούτοις μετέφερον τὰ πνεύματα ἐκτὸς, οὐδὲ πέραν τῆς αὐθεντικῆς ἱστορίας. Ἐσκαπτον ἐν τῷ πραγματικῷ ὑπάρχοντι καὶ πάλιν ἐν τοῖς γνωστοῖς εἰσῆρχοντο.

Σήμερον καθ' ἑαυτὸν εἰς τὸν μῦθον.

Ἐφ' ὄλων, ἀποχρόνων τῶν σημείων, ἐν Τρωάδι, ἐν Κρήτῃ ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Ἀργολίδι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ, τὰ τε ὄντα καὶ οἱ μυθικοὶ λίθοι ἀναφαίνονται εἰς τοὺς ἀρνηθέντας τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν καὶ ἀναβλέπωσι τὸ φῶς ἐν τοῖς πραγματικοῖς αὐτῶν τύμβοις, ἐν τοῖς ὄρθοις αὐτῶν ἐπὶ τοίχοις. Ἐπὶ εἰκοσιπέντε ὅλα ἔτη, ἡ Ἰλιάς μόνῃ μᾶς παρέδιδε τὰ τε πρωταγωνιστοῦντα τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς διακόσμους αὐτῆς. Ἀνεῦρον τότε ἀνάκτορον τοῦ Προϊάμου καὶ τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ἀπὸ τινῶν δ' ὁμοῦ ἔτῶν οἱ μυθολογικοὶ πολιτισμοὶ ὅλοι καὶ ὁμοχρό-

νῶς ἐξέρχονται τοῦ ἐδάφους, ὡσαυτὴ ἢ τῆς ἀναστάσεως ἡμέρα ἐφθῆ ἠχήσασα ἐπὶ τῶν μυστηρίων αὐτῶν.

Ἡ πρώτη τῶν Αἰγυπτίων δυναστεία ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπόκρυφος καὶ ὡς μηδέποτε ὑπάρξασα ἢ ἐν τῇ φαντασίᾳ τῶν ἱερέων· σήμερον ἐξεχώθησαν πάντες σχεδὸν οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, ἕκαστος ἐν τῇ ἀτομικῇ αὐτοῦ σοφῷ, ἀκριβῶς τὰ ὀνόματα ἐκείνων φερούση. Καὶ πολὺ πλέον ἀνευρέθησαν προγενέστεροι βασιλεῖς οὓς καὶ οἱ Αἰγύπτιοι αὐτοὶ εἶχον λησμονήσει. Οὐδέποτε δὲ οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἦσαν τόσοσιν καλῶς ὡς ἡμεῖς πεπληροφορημένοι περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν· γινώσκωμεν πρὸς τούτοις ὅτι ἀντὶ νὰ τάσωσιν ἀνυποστάτους μονάρχας ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν χρονικῶν αὐτῶν ὡς κατηγοροῦν αὐτούς, ἠγνόουν τοῦναντίον τὴν ἐσχάτην τῶν μοναρχῶν αὐτῶν ἀρχαιότητα.

Νῦν δὲ αἱ ἐν Κρήτῃ ἀνασκαφαὶ ὀριστικῶς μᾶς παρασύρουσιν εἰς τοὺς χειμαιρικοὺς αἰῶνας. Τὸ ἀνάκτορον τοῦ Μίνως καὶ τῆς Πασιφάης, ὁ ὑπὸ τοῦ Δαίδαλου κατασκευασθεὶς λαβύρινθος, τὸ δῶμα τοῦ Ἰκάρου, τὸ δωμάτιον τῆς Φαίδρας, τὸ ἐπιβάλλον ἄντρον τοῦ Μινωταύρου, πάντα ταῦτα ἀπηλλάγησαν τῶν χρωμάτων αὐτῶν, κατεμετρήθησαν ἀνεσκοπήθησαν· ἅπανα ἡ μυθολογία ἐκ νέου κατέρχεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Τίς θρύλλος, τῷ ὄντι, τίς ἀνθρώπινος μῦθος τῆς ἀρχαιότητος ἦν φαντασιωδέστερος καὶ ὑπερφυσικώτερος τούτου; Ὁ Μίνως εἶνε υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ἠμιάδελφος τῆς Παλλάδος καὶ τοῦ Ἡρακλέους, τῆς Ἑλένης καὶ τοῦ Πελοείως, συνδιαλέγεται μετὰ τῶν Θεῶν, ἀνεγείρει τοὺς νεκρούς καὶ δικάζει ἐν τῷ Ἀδῆ. Εἴτε τῆς θαυμασίας Πρόκριδος ἐρᾶται, εἴτε πρὸς τὸν Νίσσον πολεμεῖ ἢ ὑπὸ τῆς γυναικὸς του ἀπατάται τὰ πάντα συμβαίνουσι ἐν μέσῳ μαγικῶν περιστατικῶν, ἀτίνα ποικίλλουσιν ἐπ' ἀπειρον. Αἱ «Χίλια καὶ μία νύκτες» εὐδαμῶς ἀναφέρουσιν τὴν ἐμφαίνον μυθικὴν φαντασίαν πλου-

σιωπότεραν εκείνης ἐξ ἧς ἐγεννήθη ὁ κρητικὸς θρύλλος. Καί εἰς τὸ ἐξῆς ὁ βουσιλεύς Μίνως ἀποδύεται τοῦ μύθου αὐτοῦ ὡς εἰς ἀπλοῦς Καρλομάγνος. Ἀναπνέομεν ἐκεῖ ὅπου ἐζήσας, τὰ βήματα ἡμῶν ἤχουσιν ἐπὶ τῶν μαρμαρίνων πλακῶν ἐνθα ἦτο ὁ θρόνος του, καὶ κατέχομεν ἀγδοήκρτα ἐπιγραφὰς ἀναφορικάς πρὸς τὴν ἐποχὴν του. Ἴδου ἡμεῖς μακρὰν τοῦ μυθικοῦ ζόφου ἐντὸς ὀλίγου θὰ δυνηθῶμεν ν' ἀνασυστήσωμεν τὸ τε πρόσωπον αὐτοῦ, τὸ βασιλεῖον καὶ τὸν χρόνον του· θὰ ἴδωμεν τὸν Μίνωα τοιοῦτον οἷος ὑπῆρξε: βασιλέα τῆς Κνωσοῦ, ἐχθρὸν τῶν Ἀθηναίων καὶ μέγαν οἰκοδόμον ἀνακτόρων. Ἀναμφιβόλως, ἡ ἀνακάλυψις ἐνδιαφέρει πρωτίστως τὸν ἱστορικὸν ἀλλὰ καὶ ὁ ζωγράφος καὶ ὁ ποιητὴς δύνανται νὰ δοξάζωσιν ἐτέρωθεν, ὅτι αὕτη ἀναζωπυρεῖ ἐπίσης τὸν ἀρχαῖον τοῦτον καὶ τόσον ἀγαπητὸν εἰς τοὺς παλαίους αὐτῶν διδασκάλους μῦθον.

Οὕτω λοιπὸν οἱ ἡμίθεοι καὶ οἱ ἥρωες τῶν Ἑλλήνων ἐξέρχονται ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου ἐκ τῶν ἐνυπνιακῶν αὐτῶν οἰνιδόνων, ὅπως μᾶς ἀναφανῶσι πέραν τῶν ἐποχῶν, πέραν τῶν ἐξερευνηθέντων χρόνων. Ἐν τούτοις τὸ πλεῖστον ἐξ ἐκείνων μένουσιν εἰσέτι μυστηριώδεις. Καὶ μεταξὺ τῶν ἡρώων αὐτῶν τοῦ Ὀμήρου, ἐάν ἡ Ἑλένη, ὁ Πάρις καὶ ὁ Ἀγαμέμνων εὐκόλως διαβλέπονται ἐπὶ τῶν ἀπαλλαγθέντων ἤδη ἀπὸ τῶν χιμᾶτων τοίχων αὐτῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν τὸ αὐτὸ περὶ ἐκείνου ὅστις ἀναμφίρρηστος εἶνε τὸ πρῶτιστον πρόσωπον τῶν ἀρχαϊκῶν ἐποποιῶν περὶ ἐκείνου ὅστις ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι διαδραματίζει τὸ ἀγγινούστερον τῶν προσώπων, τὴν δὲ Ὀδυσσειαν πληροῖ διὰ τῆς εὐφρεστάτης αὐτοῦ ὄψεως: τοῦ βασιλέως τῆς Ἰθάκης τοῦ συνετοῦ. Ὅσον περισσότερο τὸ φῶς διαγέεται ἐπὶ τῶν πρώτων αἰῶνων τῆς Ἑλλάδος, τόσον περισσότερο ὁ γηραιὸς Ὀδυσσεὺς ὑποκρύπτει ἑαυτὸν ἐκ τῶν βλεμμάτων τῶν τυμβοθηρευτῶν. Μᾶς κρύπτει τὸ ἀνάκτορόν του, ὅπως ἐκρυπτε εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν τὰ βᾶθη τῆς διανοίας του· μένει στεγανὸς καὶ ἀπόρητος, καὶ ἴσως τελευταῖος πάντων θὰ μᾶς παραδώσῃ τὸ μυστικὸν ὄπερ εἴμεθα τόσον περιεργοὶ νὰ μάθωμεν. Ἐπιζητούμεν πρὸ ἐνδὸς ἔτους καὶ ἐπέκεινα, ἀλλὰ διαμένει ὅλως ἀνεύρετος· πολλὰ δὲ πνεύματα ἀρχόνται τέλος ἐπιμαινόμενα περὶ τὴν συναφθεῖσαν ταύτην πάλην.

Ἐν τῷ παρόντι ζητοῦσι ν' ἀνεύρωσιν ὄχι μόνον τὸν βασιλέα αὐτὸν, τὸν τύμβον του, τὸ ἀνάκτορόν του, τὴν πρωτεύουσάν του ἀλλὰ τὴν μικρὰν νῆσον τῆς Ἰθάκης, ἣτις φαίνεται, ἐξηφανίσθη. Ἡ Ἰθάκη δὲν εἶνε ἡ Ἰθάκη. Τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ὀδυσσεῦς δὲν

ἀνευρέθη ἐκεῖ διὰ τὸν φυσικώτατον λόγον ὅτι οὐδέποτε ὑποστηρίξει ἐν αὐτῇ. Τοῦτο τοῦλάχιστον ὑποστηρίζει ὁ Κορ Derpfeld, ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου, ἡ δὲ θεωρία αὐτοῦ διεγείρει συζητήσεις ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ζωηράς. Χωρὶς ν' ἀναπτύξωμεν ἐνταῦθα, ἐν ὄλαις αὐτῶν ταῖς λεπτομερείαις τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Κορ Derpfeld, εἰπώμεν ἀπλῶς ὅτι πολλοὶ στίχοι τῆς Ὀδυσσείας φαίνονται ἀκατάληπτοι, ἐάν ἡ νῆσος τοῦ Ὀδυσσεῦς δὲν ἦτο ἐγγύτατα τῆς Ἠπείρου οὐδ' ἠνοῦτο μετὰ ταύτης διὰ τοῦ εὐδιαβάτου αὐτῆς πόρου. Οὕτω ὁ Τηλέμαχος ἐρωτᾷ τὸν Μέντορα, ἐάν ἦλθε πεζὸς ἢ ἐπὶ πλοίου. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων καὶ πολλῶν ἄλλων, ἃς δὲν δύνομαι νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα εἰς τὰς ὀλίγας σελίδας ἃς εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ θέσητε ὑπὸ τὴν γραφίδα μου, ὁ Κορ Derpfeld συνεπέρανεν ὅτι ἡ μόνη τῶν Ἰονίων νήσων, ἣτις ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ὀμηρικὰς περιγραφὰς, ἦτο ἡ μεγάλη νῆσος τῆς Λευκάδος, σήμερον Ἀγία Μαίρα. Καὶ μὴ ἀρκούμενος νὰ διαβεβαιώσῃ τὴν γνώμην του, ἠθέλησε νὰ φωτισθῇ καὶ διασαφήσῃ τὸ πρᾶγμα καὶ ἤρξατο τῶν ἀνασκαφῶν.

Τοῦτο δ' ἀκριβῶς περιέμενον καὶ οἱ ἄλλοι. Ἡ μὲν Γαλλικὴ Σχολὴ ἠπίσται μεγάλως εἰς τὴν ἐπιτυχίαν του, ὁ δὲ Κύριος Reinach οὐδόλως ἀπεφαίνεται. Ὁ μὲν Κορ Victor Berard ἀναφανδὸν ἠρνεῖτο, ἐνῶ ὁ Κορ Migeon ἐξέφραζε τὸν σκεπτικισμόν αὐτοῦ δι' ἀνευλαβοῦς σχεδὸν τρόπον. Μέχρι τούδε τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐργῶν φαίνονται δικαιούντα αὐτοῦς, διότι οὐδὲν ἀπολύτως ἀνευρέθη οὔτε ἐν Λευκάδι οὔτε ἐν Ἰθάκῃ καὶ ὁ Κορ Derpfeld ἐπανέρχεται καινὰς ταῖς χερσὶν ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἀποπέρας.

Εὐθὺς δὲ πάντες ἐγκαταλείπουσιν αὐτὸν, καὶ αὐτοὶ ἐτι οἱ συνεργάται αὐτοῦ καὶ οἱ πρῶν ὁπαδοὶ του, ἔταν δ' ἐκφέρει τὴν ὑπόθεσιν ὅτι τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ὀδυσσεῦς ἐνδεχόμενον νὰ ἦτο κατεσκευασμένον ἐκ ξύλων καὶ συνεπῶς νὰ μὴ ἀφήκεν οὐδὲν ἴχνος, γενικὴ σκέψις ἐπικρατεῖ, ὅτι ὁ σοφὸς Γερμανὸς δι' εὐφροῦς τρόπου ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπεκφύγῃ. Ἐν τούτοις εἰς τὸ λοιπὸν τὸ ζήτημα εἶνε τεθειμένον. Πλούσιοι τινὲς ἐρασιτέχναι ἐνδιεφέρθησαν περὶ τῶν ἀνασκαφῶν καὶ δὴ ἀναλαμβάνουσι τὰς δαπάνας τῶν ἐργῶν. Ὁ Κορ Derpfeld ἐν Λευκάδι καὶ ὁ Κορ Reusser ἐν Ἰθάκῃ κατὰ τὸν προσεχῆ χειμῶνα θ' ἀναλάβωσιν συναμίλλους ἐρεῦνας, καὶ ἴσως ἐντὸς ὀλίγου θὰ μάθωμεν ἐν τίνι μυστηριώδει ἐτι νήσῳ ἢ Πηνελόπῃ ἤλπισεν ἐπὶ δέκα ἔτη, πιστὴ καὶ μόνη εἰς τὴν ἐπιστροφήν ἐκείνου τὸν ὅποιον ἐκράτει ἡ Καλυψώ. Ὅπως ποῖ ἀν

BOSSUET

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗ

(ΕΚ ΤΗΣ ΑΙΟΝΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ)

ΕΤΑΞΥ πασῶν τῶν δημοκρατιῶν ἐξ ὧν ἡ Ἑλλάς συνέκειτο αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Λακεδαίμων ἀσυγκρίτως τὰ πρῶτα ἔφερον. Οὐδαμῶς περισσότερον πνεῦμα ἢ εἰς Ἀθῆνας ἤκμασε καὶ μεγαλειτέρα δόξα

ἢ εἰς Σπάρτην. Αἱ Ἀθῆναι ἤθελον τὴν ἡδονάν. Ὁ βίος τῆς Λακεδαίμονος σκιληρὸς καὶ κοπιώδης ἦτο. Ἀμφότεραι τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἠγάπων· ἀλλ' ἐν μὲν ταῖς Ἀθῆναις ἡ ἐλευθερία φυσικῶς πρὸς τὴν ἀκολασίαν ἔτεινε, ἐν δὲ τῇ Λακεδαίμονι περιοριζομένη ὑπὸ αὐστηρῶν νόμων, ὅσῳ περιστέλλετο ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, τοσούτῳ ἐζήτει νὰ ἐπεκταθῇ δεσποζουσα εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Αἱ Ἀθῆναι νὰ δεσποζώσιν ἐπίσης ἤθελον, ἀλλ' ὑπὸ ἄλλους ὅρους. Τὸ συμφέρον συνημιγνύετο τῇ δόξῃ. Οἱ πολῖται τῆς ἐξείχον ἐν τῇ τοῦ ναυπηγεῖν τέχνῃ καὶ αἱ θάλασσαί δὲ καθ' ἃς ἐδέσποζε εἶχον πλοῦτήσιν αὐτὴν. Ἴνα μόνη κυριαρχήσῃ ὄλου τοῦ ἐμπορίου, τὰ πάντα θὰ ὑπέτασσε· τὰ δὲ πλοῦτι τῆς, τὰ ταύτην τὴν ἰδέαν αὐτῇ ἐμπνεύσαντα, ἐπόριζον τὰ μέσα τῆς ἱκανοποιήσεως ταύτης. Τούναντίον τὸ χρῆμα εἰς τὴν Λακεδαίμονα περιεφρονεῖτο. Ἐπειδὴ δὲ πάντες οἱ νόμοι εἰς τὸ νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν πολεμικὴν πολιτείαν ἔτεινον, ἢ τῶν ὄλων δόξα τὸ μόνον ἦτο θέλητρον, ὅσ' οἱ πολῖται τῆς κατείχαντο. Ὅθεν φυσικῶς ἐβούλετο ἀρχεῖν. Ὅσῳ δὲ τοῦ συμφέροντος ἀνωτέρα ἦτο, τοσούτῳ τῇ φιλοδοξίᾳ παρεδίδοτο.

Ἡ Λακεδαίμων, διὰ τοῦ κεκανονισμένου βίου τῆς, ἰσχυρὰ ἐν τε ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς σχεδίοις αὐτῆς ἦτο. Ἐν Ἀθῆναις ὑπῆρχε μεγαλειτέρα ζωρότης καὶ ὁ λαὸς ὑπὲρ τὸ δέον ἐκυριάρχει. Ἡ φιλοσοφία καὶ οἱ νόμοι πολλὰ τῇ ἀληθείᾳ καλὰ ἐπεδείκνυε εἰς τὰς ἐξαιρέτους φύσεις. Ἀλλὰ μόνος ὁ λόγος ἡδυνάτει νὰ τοὺς καταστέλλῃ. Σοφὸς Ἀθηναῖος, θαυμασίως τὴν τῆς ἑαυτοῦ χώρας φύσιν εἰδὼς διδάσκει ἡμῖν, ὅτι ὁ φόβος ἐν τοῖς ζωηροτάτοις τούτοις πνεύμασιν καὶ ἐλευθεριοτάτοις ἀναγκαῖος ἦτο· πρὸς τούτοις δέ, ὅτι δὲν ἡδυνάτο τις πλέον νὰ διοικήσῃ αὐτούς, ὅτε ἡ νίκη τῆς Σαλαμῖνος καθυσύχασεν αὐτούς ὡς πρὸς τοὺς Πέρσας.

ἢ αἱ νέαι αὐταὶ τάσεις τῆς ἀνθρωπίνης περιεργείας ἔχουσιν μεγάλην σημαντικότητα. Ἐπὶ αἰῶνας οἱ ὁδοιπόροι ἔτρεξαν τὴν γῆν πρὸς ἀναζητήσιν τῶν Ἐλδοράδων, τῶν παραδεισίων κοιλάδων καὶ τῶν εὐδαιμόνων νήσων. Ἦδη ἡ οἰκουμένη γῆ εἶνε γνωστὴ, καὶ ὁ γεωγραφικὸς αὐτῆς χάρτης κατεσκευάσθη. Πάντα τὰ μεγάλα προβλήματα ἐλύθησαν. Ὁ τελευταῖος μέγας ποταμὸς ἡ τελευταία μεγάλη λίμνη ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐχαράχθησαν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν θεσῶν ἐπὶ τῶν τῶ λοιπὸν ἐπαρκῶν ἀτλάντων μας. Ἄλλ' ἡ δραστηριότης τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀνάγκην ἀφορμῆς καὶ ἰδοὺ οἱ ἐξερευνηταὶ προχωροῦντες πρὸς τοὺς πάγους τῶν πόλων μετὰ τῆς ἰδίας ζέσεως καὶ τῆς ἰδίας συγκινήσεως ἢ ἔσχον οἱ πατέρες αὐτῶν ἀνακαλύπτοντες τὰ θαυμάσια τοῦ Ἰσημερινοῦ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τετρακόσια ἔτη διετρέξαμεν τὴν ἱστορίαν. Ὡς καὶ ἡ γῆν ἔκτασις, ὁ παρελθὼν χρόνος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἀγνωστοῦ, λίθος πρὸς λίθον ἔτος παρ' ἔτος. Ἐκτὸς τῆς ἀρχαίας Ἰνδίας ἴσως, δὲν ὑπάρχει πλέον μέγας νεκρὸς πολιτισμὸς τὸν ὅποιον νὰ μὴ δυνάμεθα ν' ἀνασυστήσωμεν ἐπὶ βεβαίῳ καὶ ἱστορικῶν δεδομένων. Σχεδὸν πανταχοῦ αἱ λεπτομερῆ ἀναζητοῦνται ἀκόμη ὑπὸ τῶν πλήρων ζήλου ἐρευνητῶν, ἀλλ' οἱ μεγάλοι αἰῶνες δὲν μᾶς ἐπιφυλάττουσι πλέον ἐκτάκτους ἐκπλήξεις. Οὕτω ὡς οἱ ὁδοιπόροι πρὸς τοὺς πόλους, οἱ ἱστορικοὶ ἀναρρίπτονται εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν γεγονότων.

Ἐκεῖ δὲ ἐν τῷ σκότει τούτῳ τῶν χρόνων, ἐνθα οἱ προκάτοχοι αὐτῶν δὲν ἐτόλμησαν ποσῶς νὰ ἐκτεθῶσι, ἐκεῖ οἱ νέοι ἱστορικοὶ ἐπιτίθενται κατὰ τῶν τελευταίων μυστηρίων. Εἰσέδυσαν μέχρι τοῦ μύθου, καὶ δὲν ὑπερέβησαν αὐτὸν: μικρά τις πλάξ ἐκ σχιστολίθου εὐρεθεῖσα ἐν Αἰγύπτῳ ὡς καὶ τινες τύμβοι παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου, μετέφερον αὐτοὺς πέραν τῶν τὰ μάλιστα ἀπομεμακρυσμένων παραδόσεων. Δὲν ἀπαγορεύεται νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ φθάσωσιν εἰς τὸν πόλον τῆς περιοχῆς των, εἰς τὴν ἀκριβῆ ἀρχὴν τῆς ἱστορίας, δηλαδὴ εἰς τὴν θέσιν τοῦ κόσμου, ἐνθα ποτὲ διὰ πρώτην φοράν, ὁ ἀνθρώπος ἐχάραξε τὸ ὄνομά του ἐπὶ τοῦ λίθου.

Παναγῆς Ν. Λεβάρης
διευθυντὴς τοῦ «Γαλήνῳ»

Τότε δύο τινά αὐτοὺς κατέστρεψαν, ἢ δόξα τῶν κατωρθωμάτων αὐτῶν καὶ ἢ ἀσφάλεια ἐν ἧ ἐνόμιζον ὅτι εἶνε. Οἱ ἄρχοντες πλέον δὲν εἰσπικούντο· καὶ ἐπειδὴ ἡ Περσία ἐμαστίζετο ὑπὸ ὑπερβολικῆς ὑποταγῆς, αἱ Ἀθῆναι (λέγει ὁ Πλάτων) συνησθάνοντο τὰ κακὰ ὑπερβολικῆς ἐλευθερίας.

Αἱ δύο μεγάλαι αὐταὶ δημοκρατίαι, τισούτω ἐναντίαι ἐν τοῖς αὐτῶν ἡθεσιν καὶ τῆ αὐτῶν πολιτεία, ἀλλήλας εἰς ἀμμανίαν ἐνέβαλλον διὰ τοῦ σχεδίου ὃ εἶχον τοῦ ὑποτάξαι πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα· οὕτω πάντοτε ἐχθρικῶς διέκειντο, πολλῶ μᾶλλον διὰ τὴν τῶν αὐτῶν συμφερόντων ἐναντιότητα ἢ διὰ τὸ τῶν αὐτῶν χαρακτῆρων ἀσυμβίβαστον.

Αἱ Ἑλληνικαὶ πόλεις οὐδετέρας τὴν κυριαρχίαν ἠθέλον, καθ' ὅτι ἐκάστη τῶν πόλεων οὐ μόνον τὴν ἐαυτῆς νὰ διατηρήσῃ ἐλευθερίαν ἠθέλεν, ἀλλὰ καὶ ἀμφοτέρων τῶν δύο τούτων δημοκρατιῶν τὴν κυριαρχίαν ἀνιᾶραν ἐθεώρει. Ἡ μὲν τῆς Λακεδαιμόνος ἦτο σκληρὰ παρετηρεῖτο ἐν τῷ λαῷ τῆς τι τὸ τραχύ· διοικήσεις αὐστηροτάτη καὶ βίος κοπιωδέστατος καθίσταντο πολὺ ὑπερῆφανα ἐκεῖ. πολὺ αὐστηρὰ καὶ πολὺ δεσποτικά τὰ πνεύματα· προσθετέον δ' ὅτι ἐπρεπε νὰ ἀποφασίξῃ νὰ μὴ διάγῃ οὐδέποτε εἰρηνικῶς, οὔσα ὑποτεταγμένη εἰς πόλιν, ἥτις πεπλασμένη διὰ τὸν πόλεμον οὔσα οὐκ ἦν ἄλλως διατηρηθῆναι ἢ ἀκαταπαύστως ἐν αὐτῷ τρεφόμενη. Οὕτως οἱ Λακεδαιμόνιοι ἠθέλον νὰ ἄρχωσι. Πάντες δὲ ἐφοβοῦντο μὴ κυριαρχήσωσι. Οἱ Ἀθηναῖοι ὅμως φυσικῶς μᾶλλον πρῶτοι καὶ ἀξιαγάπτοι ἦσαν. Οὐδὲν ἡδονικώτερον τοῦ νὰ ἐβλεπέ τις τὴν αὐτῶν πόλιν, ἐν ἧ τὸ πνεῦμα, ἡ ἐλευθερία, οἱ ζῆλοι νέα καθ' ἐκάστην παρεῖχον θεάματα. Ἄλλ' ἡ ἀνώμαλος αὐτῶν πολιτεία τοῖς ἐαυτῶν συμμάχοις ἀπῆρσε, ἐτι δὲ ἀφόρητος τοῖς ὑπηκόοις τῶν ἦτο. Ἐπρεπε τὰς ἰδιορρυθμίας λαοῦ κολακευομένου νὰ ὑποφέρωσι, ὅπερ, κατὰ Πλάτωνα, ἐστὶ πρᾶγμα ἐπικινδυνωδέστερον ἡγεμόνος ὑπὸ τῆς κολακείας διαφθαρέντος. Αὐταὶ αἱ δύο πόλεις δὲν ἠνεύχοντο ἐν Ἑλλάδι νὰ μείνωσιν ἐν ἀπραξίᾳ. Τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον καὶ τὰς λοιπὰς καθημερινὰς αἰτίας ὑποδαυλιζόμενας ὑπὸ τῶν ζήλοτυπιῶν ἴδετε. Ἄλλ' αὐταὶ αὐταὶ αἱ ζήλωτυπία, αἱ τὴν Ἑλλάδα συνταράσσουσαι, ὑπεκράτουν πῶς αὐτὴν καὶ ἐκώλυον ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὴν ἐξάρτησιν ἑτέρας τῶν δύο τούτων δημοκρατιῶν.

19/1/1902

Φρασούβουλος Β.

(ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

ΤΑ ΔΥΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Α δύο ἡμερολόγια κεῖνται ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς τραπέζης, κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου. Τὸ τε παλαιὸν καὶ τὸ νέον, τὸ τελευταῖον καὶ τὸ ἀρχόμενον ἐκλιπαροῦσι τὸ βλέμμα ἡμῶν, αἱ δὲ καθ' ἐν ἔτος γεγηρακοῖαι ὑπάρξεις, μετ' ἐνδοιασμοῦ

τείνουσι τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτῶν. Διὰ τὴν δὲν κατέστρεψαν σκίζοντες ἢ βιάλλοντες εἰς τὸ πῦρ, τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου μὴ ἀναπαριστῶντος πλέον ἢ τὸν διαρρευσάντα βίον; Διὰ τὴν μετ' οὐ πολὺ θ' ἀναστήσωσι τοῦτο παρὰ τὸ νέον καὶ θ' ἀνακρεμάσωσιν εἰς τὸν τοῖχον τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ὅ,τι δὲν ὑπάρχει πλέον; ὁποῖος αἰθνήδιος πόθος τοῦ ὀφελίμου καταστάντος ἀνωφελούς; ὁποῖα ματαῖα ἐπιθυμία νὰ παρατείνωσιν ἀπατηλῶς ἐν τῇ φαντασίᾳ τὸ διὰ παντὸς παρελθόν, διότι φαίνεται ὅτι κρατουμένων ἐπὶ τινος ἐτι ἡμέρας τῶν ἡμερολογίων τοῦ παρελθόντος ἔτους πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀνάπαντά τις παραχωρεῖται ὑπὸ τοῦ χρόνου. Σύγχυσις καθίσταται δυνατὴ μεταξύ τῶν πεπτωκινῶν ἡμερῶν καὶ ἐκείνων αἰτινες ἐγείρονται μετὰ τὸ πρῶτον δευτερόλεπτον τοῦ μεσονυκτίου, τὸ ὁποῖον περατοῖ ἐν ἔτος καὶ ἄρχεται ἑτέρου. Αἱ δὲ συνάθεις μέριμναι τοῦ βίου βοηθοῦσιν ἄλλως τε εἰς τὴν διατήρησιν τῆς φρονίδου ταύτης ἐλπίδος ἐν τῇ αἰδιότητι τῆς στιγμῆς, ἢ τις ἐνταυτῷ γεννᾶται καὶ ἀποθνήσκει ἀκριβῶς ἐν τῷ δευτερολέπτῳ, καθ' ὃ ὁ ἄνθρωπος σπεύδει νὰ βεβαιώσῃ τὴν ὑπαρξίν του.

Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ὅπως ἀνασυνδέσωμεν πρὸς ἀλλήλα ἐνδιαφέροντα ἡμῖν πράγματα, θὰ δεύσῃ ν' ἀναλάβωμεν τὸ λῆξαν ἡμερολόγιον καὶ δι' αὐτοῦ νὰ σπμειώσωμεν χρονολογίας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἃς διεδίσσωμεν, τοσοῦτον δὲ συχνῶς ἢ χρονολογία τοῦ θ' ἀπασχολήσῃ τὸ ἡμέτερον πνεῦμα, ὥστε ὁ κάλαμος ἐπὶ ἑβδομάδας ὀλοκλήρους θ' ἀπατάται, θὰ εὐρίσκται ἐν ἀμφιβολία, ἐγγράφων τὰ ἀρχόμενα τῶν ἐπιστολῶν ψηφία, ἀριθμοὺς οἵτινες ὀφείλουσι νὰ βεβαιώσωσι τὴν ἀληθῆ τῶν τε προαπασχολήσεων καὶ τῶν ἀπορρήτων ἡμῶν χρονολογίαν. Τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον κίτρινωπὸν καὶ ἐφθαρμένον, ἀναφαίνεται, ὁποῖον πρᾶγματι εἶνε,

κοιμητήριον γεγονότων. Ἐὰν τὸ ἀρχαῖον ἡμερολόγιον ἀφίνη τόσα ζητήματα ἀνευ ἀπαντήσεως, τὸ νέον ὅμοιον ὡς πρὸς τὴν ὄψιν παρὰ τοὺς στυλπνοτέρους αὐτοῦ χαρακτῆρας καὶ τὸν καθαρῶτατον χάρτην εἶνε αἰνιγματώδης ἐκχερσωτέα ἐκτασις ἐνταῦθα τὸ ἀδιείδωτον εἶνε ἀβέβαιον. Ἐπὶ τοῦ ἐρήμου τούτου πεδίου ὅπερ ἀναπαριστᾷ τὸ νέον ἡμερολόγιον, ὃ ὑπὸ τῆς φαντασίας ἡμῶν δημιουργούμενος ἀντικατοπτρισμὸς λαμβάνει ὕψος μορφῆς προσώπου φέροντος προσώπειον, ὄψιν σφιγγός, τοὺς ὀφθαλμοὺς προσπλωμένους καὶ τὸ στόμα συνεσφιγμένον. Διότι οὐδὲν ἐστὶν ἐμβληματικώτερον οὐδὲ πρὸς κλητικώτερον σκέψεων, ἢ τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο ὅπερ ἀναγγέλλει τὴν διαδρομὴν τῶν ὥρων, τὴν πτώσιν τῶν ἡμερῶν, τὴν ἀπόδρασιν τῶν ἐτῶν.

Μὲ τὰς δεῖξεις τῶν γνῖνων κύκλων τῆς πορείας τοῦ ἡλίου, τῆς ὑποκαταστάσεως τῶν ἐποχῶν, τῶν αὐξήσεων καὶ τῶν σμικρύνσεων τῆς σελήνης, μὲ τὴν πρόβλεψιν τῶν πλημμυρῶν καὶ τὸ ἀστρονομικὸν πρόγραμμα, μὲ τὴν σχεδὸν ἀναλοιῶτον καὶ μαθηματικῶς προϋπολογιζομένην καὶ προβλεπομένην προπαρασκευὴν τῆς φύσεως, ἡ χρονολογικὴ σύνοψις τοῦ νέου ἔτους παρέχει τὸ δυσανάλλακτον ἄγνωστον ἀλγεδρικόν, πᾶν ὃ,τι φοβεῖται ἢ ἐλπίζει ὁ ἄνθρωπος. Βλέπει λοιπὸν τις μετ' ἀναδρομικῶν φιλοσοφικῶν σκέψεων καὶ ἀμφιβόλων προβλέψεων, τὰς ἐντύπους ταύτας στίλας, αἰτινες ἀπαγορεύουσι τῷ πνεύματι νὰ θίξῃ τῶν μελλουσῶν πραγματικοτήτων καὶ κατῆδη ταύτας.

Ἀδιάφορον! Ἐν τῇ αἰωνίᾳ ταύτῃ ἀβεβαιότητι, ὁ ἄνθρωπος ἐσημείωσε τὰς ὥρας ἐπὶ τῆς πλακῆς τοῦ ὡρολογίου, ἔθεσεν ἐν τῷ θυλακίῳ του τὸν θόρυβον ἑνὸς χρονομέτρου καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸ ἡμερολόγιον ὃ ἄνθρωπος θὰ μὲνη πάντοτε ρευθῶδης καὶ τὸ πνεῦμα ἐσταματημένον ἐνώπιον τοῦ γρίφου, ὃν οὐδεὶς δύναται ν' ἀναγνώσῃ.

Ἐν Παρισίῳ

Παναγιῆς Ν. Διθάρης
Διευθυντῆς τοῦ «Γαλήνῳ»

Οἱ καλοὶ ἄρχοντες εἶνε ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐνεργοῦσιν ἐκ πεποιθήσεως, ἐνῶ οἱ ἐνεργούντες κατ' εἰσθησὴν ἄλλων εἰσι βλαβερώτατοι.

Οὐδέποτε νὰ δῆξ, ἀλλὰ νὰ δέξαι.

ΑΒΥΣΣΟΙ

ΕΡΕΪΠΙΑ

Σ τῆς πεθαμένης μας ἀγάπης
Τὰ ερεΐπια ἔχτες τὸ βράδυ
Ἐπῆγα κ' εἶπα ἕνα τραγοῦδι
Μεθ' ὃ τὸ τρισκότινο σκοτάδι.

Γύρω μου κάθε τι δὴν χάρος
Σὰν ἴσκιος μαῦρος ἐστεκόταν
Κι' ἀντὶ τραγοῦδι ἀπὸ τ' ἀπόδον
Τῆς κουκουβάγιας ἀκουγόταν

Κι' ἐκλαψα κι' ἐκλαψα μὲ πόνο
Ἀπάνω σ' τῆσσιμα ερεΐπια
Καὶ φεύγαγε οἱ στεναγμοὶ μου
Ἀπὸ τὰ στήθη μου τὰ τρύπια

Τῆς πεθαμένης μας ἀγάπης
Τὰ ερεΐπια ἔχτες τὸ βράδυ
Ἐπῆγα κι' ἔδρεξα μὲ δάκρυα,
Δάκρυα πρὸ μαῦρα ἀπὸ τὸν ἄδν.

Ναυπλίου

Μήστος Παπασπύρου.

Σ' ΕΚΕΙΝΗ

Ὅταν ἐμπῆς ψυχὴ μου ἴστο βαγόνι,
Στὴν ποθητὴ πατρίδα νὰ γυρίσῃς
Καὶ νοιώσῃς ἕνα βόγγος νὰ σὲ ζώνῃ,
Φλόγες ἀπ' τὴν καρδιά σου νὰ περνᾶνε
Κάτι βαρὺ τὸ νοῦ σου νὰ τυλίγῃ,
Πῶς κλαῖν' τὰ δένδρα γύρω μὴ νοιώσῃς
Γιατὶ τὰ δέρνει ἄγριος βορρῆς,
Ἡ μαῦρο μοιρολόγιον τοῦ γκιῶνι.
Ὁ φλογερὸς ὁ στεναγμὸς μου θ' ἀνε
Ποῦ ἀπ' τὰ πονεμένα ἔχει φύγει
Τὰ βάρη τῆς φτωχῆς μου τῆς καρδιάς.

Κι' ἂν νοιώσῃς ὑστερα ὀλόγυρά σου
Σὰν μὲ γλυκεῖα δροσὴ νὰ περπατᾷ
Στὰ χεῖλῃ στὰ κατάμαυρα μαλλιά σου,
Καὶ τὴν γλυκεῖα καρδιά σου νὰ δροσίσῃ
Καὶ νοιώσῃς ἕνα βελουδένιο μῦρο,
Μὴν πῆς πῶς εἶν' ἡ αἴμα ποῦ πετάει
Τριγύρω καὶ μὲ γλύκα σὲ φιλεῖ
Καὶ σοῦ γλυκοδροσίσει τὴν καρδιά σου.
Θὰ εἶνε τὰ φιλιὰ πούχῳ κολλήσει
Στὸ κάθισμα κ' εἰς ὄλα κεῖ τριγύρω
Καὶ θὰ σὲ ἀγκαλιάζου ἀπαλά.

Νοεμβρίῳ 1901

Γιῶργος Ν. Θωμαΐδης

PAUL DU CHAILLU

ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΕΙΣ ΝΟΡΒΕΓΙΑΝ

[Χιών.—Ουρανός ανήλιος εν τῷ βορῶ.—Βραχύτης ἡμερῶν.—Νύκτες θαυμασῆαι.—Χιονοπόλεμος.—Χριστιανισμὸς.—Φάρος τοῦ Φέρνερ.—Ὄρμος Χριστιανίας.—Ομίχλη.—Πάγος εν τῷ ὄρωφ.—Ἡ Χριστιανία εν χειμῶνι].

Ποία ἀντίθεσις μεταξύ θέρους καὶ χειμῶνος, ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς Σκανδιναβίας χερσονήσῳ. Κατὰ τὸν Δεκέμβριον, εἰς τὸν μακρυνὸν βορρᾶν, οὐρανὸς ἀνήλιος ἐφρεῖται ἐπὶ τῆς χώρας ταύτης. Ὡς κατὰ τὸ θέρος συνεχεῖς διέρχονται ἡμέραι ἡλιόλουστοι, οὕτω καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα διέρχονται τοιαῦται καθ' ἃς τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας οὐδόλως φαίνεται ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος. Τῆς περιόδου ταύτης διαρκούσης, μάλιστα περὶ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου ὅτε ὁ ὀρίζων εἶνε ζοφερώτερος, μόλις δύνανται τις, τοῦ καιροῦ φωτεινοῦ ὄντος, ν' ἀναγνώσῃ ἄνευ τεχνητοῦ φωτός, ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης πρωϊνῆς ὥρας μέχρι τῆς πρώτης μ. μ. ἀλλ' ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶνε συννεφώδης ἢ ἡ χιών λευκαίνει τὰς χώρας ταύτας, εἶνε ἀδύνατον ἄνευ λυχνίας ν' ἀναγνώσῃ τις. Τὴν ἐσπέραν ἢ σελήνην καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἡλίου, οἱ ἀστέρες λάμπουσιν ἐν δλῇ τῇ λαμπρότητί των, ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε καθαρὰ καὶ διαυγῆς καὶ ὁ οὐρανὸς κυανίζει θαυμασίως. Τοῦ δὲ βορείου σέλαος αἱ σπινθηροβολήσεις καὶ αἱ ἀκτίνες ἀναβρῶνται μέχρι τοῦ ζηνίθου. Ἀνατέλλουσιν ἡμέραι καθ' ἃς ἐπαναλαμβάνεται κλύδων ἠλεκτρῶδης ἐν σχήματι στέμματος ἐκ μεγαλοπρεπῶν χρωμάτων, θέαμα ἀλησμόνητον παρουσιάζων.

Ἐταξείδουσα εἰς πολλὰς χώρας, μέχρι τῶν τροπικῶν, ἀλλ' οὐδέποτε εἶδον νύκτας, τὸσον θαυμασίας ὡς τὰς χειμερινὰς τῆς «χώρας τοῦ μεσονυκτίου ἡλίου». Αἱ μακρὰ ἀύγαι, αἵτινες περισσότερον εἰς τὸν νότον συνδέουσι τὴν ἐσπέ-

(*) Ἀνεπισημένον μέλος τῆς Γεωγραφικῆς Ἐταιρείας τῆς Νέας Ὑόρκης τῆς Φυσικο-ἱστορικῆς ἑταιρείας τῆς Βοστώνης καὶ τῆς Ἐθνολογικῆς Ἀμερικανικῆς ἑταιρείας.

ραν μετὰ τῆς πρωΐας, ἐνταῦθα ἀντικαθίστανται διὰ μακρῶν ζοφερῶν νυκτῶν καὶ βραχειῶν ἡμερῶν.

Ἡ φύσις ἅπασα φαίνεται καταδύσασα εἰς ὑπνον βαθύν. Οἱ μινυριστικοὶ ρύακες καθεδύουσιν ἄφωνοι. Ἡ θορυβώδης ροὴ τῶν ὑδάτων ἐκρυσταλλώθη. Τῶν λιμνῶν τὰ νάματα ἐπὶ τῶν ὀπίων κατὰ τὸ θέρος, ἐπαίξον αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες δὲν ρέουσι πλέον ἐπὶ τῶν χαλίκων.

Κρύσταλλοι ἀναρτήθησαν ἐπὶ τῶν κλιτύων τῶν ὄρεων καὶ τῶν φαράγγων, οἱ βράχοι ἐφ' ὧν κατὰ τὸ θέρος τὸ ὕδωρ πίπτει στάγδην, φαίνονται ὡς ὑάλιοι ὀθόνη. Ἡ γῆ περιβάλλεται ὑπὸ χιτῶνος χιονώδους καὶ αἱ πίτυες εἶνε τὰ κειμήλια ταύτης κατὰ τὸν χειμῶνα.

Αἱ ἡμέραι συνεχίζονται ἐν ἀτμόσφαιρα τὸσον ἡρέμῳ, ὥστε εὔτε μία ἀνέμου πνοὴ φαίνεται νὰ διέρχεται διὰ τῶν λόφων. Ἀλλὰ κατὰ τὰς γαληνιαίας ταύτας ἀναπαύσεις ἐπέρχεται συχνάκις οὐρανὸς σκυθρωπὸς καὶ ἀπειλητικὸς, ὅστις ἀπῆλκε σφοδρὰς θυέλλας. Ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς Νορβηγίας τρομεραὶ καταγίδες πλῆττουσι τὴν θάλασσαν μετὰ μανίας καὶ συντρίβονται τὰ κύματα εἰς μυρία τεμάχια ἐπὶ τῶν ἀποκρήμων βραχῶδων ἀκτῶν. Ὑπὸ τὰ κτυπήματα ἀγρίου βορρᾶ, ἡ ἐλάτη κύπτει τὴν κεφαλὴν καὶ ἡ χιών τῶν ὄρεων σκορπίζεται μακρὰν, εἰς ὕψη ἀπέραντα, κρύπτουσα παντὸς τὴν θέαν.

Ἄς περιπλανηθῶμεν ὁμοῦ, φίλε ἀναγνώστα, ἐπὶ τῶν χιονοσκεπῶν ὄρεων, τῶν λόφων καὶ τῶν κοιλάδων, ἐπὶ τῶν πάγων τῶν λιμνῶν καὶ τῶν ποταμῶν, φερόμενοι ὑπὸ τῶν ρένων, ἀθρηκτικῶν κελήτων τοῦ βορρᾶ. Ὁ ἀκολουθήσωμεν τὰς ὄχθας τῆς Βαλτικῆς καὶ θὰ πλησιάσωμεν μέχρι τοῦ γηραιοῦ ρηγμῖνος τῆς βορείου Εὐρώπης τοῦ βορείου ἀκρωτηρίου.

Θλιβεράν τινα ἡμέραν τοῦ Δεκεμβρίου, παρ' ἐπλεον τὴν Νορβηγικὴν ἀκτὴν, διευθυνόμενος πρὸς τὴν Χριστιανίαν. Ὁ καιρὸς ἦτο θυελλοδέστατος· ὁ ἀνεμὸς ἔπνεε νοτιοανατολικός. Χιών καὶ χάλαια ἐπιπτον ἀλληλοδιαδόχως. Ἐπλησιάζομεν τὴν ἔρημον ταύτην ἀκτὴν, ἥτις βεβαίως θὰ ἐγένετο αἰτία τῆς ἀπωλείας μας ἐὰν ἐπὶ ταύτης ἐξωκέλωμεν. Ἀνήσυχαι καὶ προσεκτικοὶ εἰ

ὄφθαλμοὶ τοῦ κυβερνήτου καὶ τοῦ πηδάλιοῦχοῦ ἠκολούθουν τὴν διεύθυνσιν τῆς γῆς καὶ ἠκούσαμεν τοὺς βόμβους τῶν ὑφάλων.*

Τὸ ἀτμόπλοιο ἐπροχώρει βραδέως. Κατ' ἀρχὰς εἰχομεν ἐπιβάτας δωδεκάτα ριφικινῶν πλοίων Νορβηγῶν, οἵτινες μετέβαινον εἰς τὰς οἰκίας των διὰ τὰς ἐορτάς τῶν Χριστουγέννων. Οἱ ἐνεργητικοὶ οὗτοι ἄνδρες ἐγνώριζον ἕκαστον λίθον τῆς ἀγῶνου ταύτης ἀκτῆς.

Ἐπεθέτομεν ὅτι δὲν ἀπείχομεν ἢ κατὰ τινα μίλια τῆς Χριστιανίας, τοῦ πρώτου σταθμοῦ μας καὶ ὡσάντις ἡ θυέλλα ἐκόπαζε, οἱ ὄφθαλμοὶ μας εἶτενον ν' ἀνακαλύψουν τὴν ξηράν. Περὶ τὴν μεσημβρίαν κατηύγασε καὶ διεκρίναμεν τὰ ὄρη, κατὰλευκα ἐκ τῆς χιόνος. Ἐδόθη τὸ σημεῖον τῆς στάσεως διὰ νὰ κατοπτεῦθῃ ὁ πηδάλιοχος, διότι ἦτο δύσκολον νὰ πλησιάσωμεν ἕνεκα τῶν χιόνων. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον εἴμεθα ἐν τῷ λιμένι. Ἡ ἀγκυρὰ ἐρρίφθη πρὸ τῆς πόλεως καὶ ἐκρατήθη μ' ὄλον τὸν δαιμονιάδην θόρυβον τῆς θαλάσσης.

Μετὰ βραχείαν ἀναβολὴν ἀνεχωρήσαμεν διὰ τὴν Χριστιανίαν. Ἐγένετο τις μεταβολὴ τοῦ καιροῦ, ὅστις ὑπέσχετο νὰ γίνῃ ἡδύτερος· ἀλλ' ἡ ομίχλη ἐγένετο πυκνοτέρα, καθιστῶσα ὀχληρὸν τὸ ταξείδιον. Ἡ ομίχλη βασιλεῖ ἐπὶ τῶν ὄρων κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοιξέως. Ἐνίοτε κατὰ τινας ἡμέρας ὁ διάπλους εἶνε δυνατός, ὅστις ἐν καιρῷ διαυγῆ δὲν διαρκεῖ ἢ ὥρας τινάς.

Ἡ Χριστιανία εἶνε πρωτεύουσα τῆς Νορβηγίας ἔχουσα 130,000 κατοίκους. Ἐδρα τῆς Νορβηγικῆς κυβερνήσεως εἶνε, ἔχει δὲ πανεπιστήμιον ἰδρυθὲν τῷ 1811, ἀστεροσκοπεῖον, βιβλιοθήκην, λαμπρῶς φκοδομημένα δημαρχεῖον, χρηματιστήριον κ.λ. Ἐχει βιομηχανίαν βυρσοδεφίας, χαρτοποιίας κ.λ. καὶ ἐμπόριον οἰκοδομικῆς ξυλείας, σιδήρου, χαλκοῦ, ἰχθύων κ.λ.

Ἡ πόλις αὕτη ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Χριστιανοῦ τοῦ

*Αἱ Νορβηγικαὶ ἀκταὶ γέμουσιν πολυσιγιδεστάτων ὄρων, φιορδῶν καλουμένων (Fjord) οἵτινες παριστάνουσι καλλονὴν ἀγρίας φύσεως, ἀλλ' ὁμοῦ εἶνε καὶ ὁ τρόμος τῶν ξένων ναυτικῶν, διότι οἱ Νορβεγοὶ τοιοῦτοι, ὡς προείπομεν, γνωρίζουσι τὰς ἀκτὰς τοῦ τόπου των βράχων πρὸς βράχων.

Δ', βασιλέως τῆς Δανίας, τῷ 1624 ἐπὶ τῆς πυρποληθείσης πόλεως Ὀφλο.

Ἐλοξοπλαίσωμεν τοῦ ὄρου τῆς Χριστιανίας μέχρι τοῦ φάρου τοῦ Φέρνερ καὶ εἶτα ἐξηκολούθησαμεν τὸν πλοῦν μας, ἰστάμενοι, βραδύνοντες καὶ ἐπανξάνοντες τὴν ταχύτητα κατὰ τὰς περιστάσεις. Τὸ ἄκρον τοῦ ὄρου ἦτο κρυσταλλομένον κατὰ μῆκος μιλίων τινῶν, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ εἶχεν ἀνοιχθῆ διόδος διὰ τὰ ἀτμόπλοια. Τὸ ὕδωρ τοῦ ὄρου τῆς Χριστιανίας ἔνεκεν τῆς θέσεώς του εἰς τὸ ἄκρον τοῦ Σκάγγερ-Ράκκ* εἶνε ψυχρότερον κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ τῶν ἄλλων Νορβηγικῶν ὄρων, ἢ ἐπιρροὴ τοῦ Γρίλφ-στράμ ποιούσα τοῦτο ἦττον ἐπισιθητόν. Γενικῶς δὲ ἡ θαλασσοπλοία εἶνε κεκλεισμένη εἰς τὴν Χριστιανίαν μέχρι τοῦ Μαρτίου, καίτοι εἰς ἠπιωτέρους χειμῶνας ἀρχεται κάποτε ἀργότερον καὶ τελειώνει ταχύτερον καὶ τανάκαλιν. Τὰ πλοῖα ἦσαν κεκλεισμένα εἰς τοὺς πάγους.

Οἱ ἄνθρωποι διέτρεχον τὴν χώραν, οἱ μὲν ἐπὶ τῶν παγοβατίδων, ἄλλοι δὲ ἐπὶ κινήτων ἐλκῶν, καλουμένων Κέλκ, ἅτινα ὁ κάτοχος θέτει εἰς τὸ μέσον ράβδων, ἐφοδιασμένων κατὰ τὰ ἄκρα διὰ σιδηρῶν αἰχμῶν ἠμβλυσμένων ἀνηφορικῶς· ἕτεροι πάγον προινοῖουσι, ὅστις ἐξάγεται τῆς χώρας ἐν μεγίστη ποσότητι.

Ἐν καιρῷ χειμῶνος ἡ ὄψις τῆς πόλεως εἶνε γαληνία μάλιστα ὅταν τὸ Storthing (ἢ Βουλὴ) συνεδριάζει καὶ ἡ αὐλὴ διαμένει ἐν Χριστιανίᾳ. Αἱ προκυμαῖαι μένωσι σιωπηλαὶ καὶ τὰ πολυπληθῆ ἀκτοπλοικὰ σκάφη μετὰ τῶν προσωρινῶν φορτίων των καθυστεροῦν, διότι ὁ καιρὸς τῶν ταξείδιων διήλθε. Τὰ ξενοδοχεῖα εἶνε ἔρημα καὶ αἱ τέψεις μηδαμναὶ· ποῦ καὶ ποῦ δίδεται τις συναυλία ἢ σπανίως μᾶλλον ἐμφανίζεται δραματικὸς θίασος. Ὅλας τότε τὰς ἐσπέρας τὸ πλῆθος φέρεται εἰς τὸ θέατρον. Μόλις δὲ φανῇ εὐμενῆς ὁ οὐρανός, ἀφθονοῦσιν οἱ νέοι παγοδρομοῦντες καὶ οἱ παῖδες τέρπονται ὀλισθαίνοντες κατὰ μῆκος τῶν κρυσταλλωδῶν λόφων.

Κισσός

Skager- Rack. Εἶνε ὁ κόλπος εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὀπίου, ἀριστερῆ τῷ εἰσπλέοντι, κείτα ἡ Χριστιανισμὸς καὶ εἰς τὸ βάθος ἡ Χριστιανία.

ΗΧΩ ΚΑΛΑΜΩΝΩΝ

I

ΤΟΥ ἄγρου τὴν μαργαρίταν, τὴν κυτρίνην μαργαρίταν καὶ χρυσαλίδων ἐνθυμίσαι;

Μὴ σκέπτεσαι μόνον εἰς τὸν παρθενικὸν σου θάλαμον ὑπὸ τοὺς βαρυνθίμους κρότους τοῦ παλαιοῦ ὀρολογίου μὴ μελαγχολῆς ἀκούεις;

— Τίχ, τὰχ... Τίχ, τὰχ...

Δὲν σχίζουσι οἱ ὑπουλοὶ οὗτοι κρότοι,

ὁ ἀκρότος αὐτὸς τῆς ζωῆς, τὴν εὐδαίμονα ψυχὴν σου;

Φόβος εἰς τοὺς ἄγρους τρέξ' τῶν χρυσαλίδων λάβε τὴν ὁδὸν καὶ εἰς τὸ ἄρωμα τοῦ ὄρειου ζεφύρου λούσθητι.

Τὴν μαργαρίταν ἐκείνην βλέπε τὴν χρυσαλίδων... Ὁ ἥλιος πορνήτως ταύτην ἀντικατοπτρίζει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου. Ἀνεμνήσθητι;

Ἄγε μὴ πλέον τὰς σκέψεις μου φορῶεις.

Ἄ! ὄχι... σίγα! Μὴ τὴν ἀφατον ἡθοῦν σου ταραξῆς μὴ τὸ ἀνθοῦν μείδιμα εἰς τὰ παρθενία χεῖλῃ σου μαράνευ.

Βλέπε με μόνον. βλέπε με.

Ἄ! ὄχι... ὄχι! Μὴ τὸ ἐκπαυλὸν μοι προσφέρῃς ἔμμα σου... μὴ. Ταράσσομαι, ριγῶ, σκοτίζομαι... καὶ σὲ δὲν βλέπω πλέον ἢ σκιὰν καὶ σκότος... σκότος...

Ἐκείνην βλέπε, τὴν χρυσοκυτρίνην μαργαρίταν... Ἄφες με, σέ, τὰ θαυμάζω... Μὴ με σκοτίζεις...

Τὴν μαργαρίταν βλέπε τὴν χρυσαλίδων δὲν σ' ἐνθυμίζει τίποτε;

II

ὦ! πῶς τρέμω... πῶς τρέμω...

Μαργαρίταν εἶχον ὀρέψαι τοῦ ἄγρου ἀσκόπως τότε καὶ δὲν ἐφάρτασθην ὅτι ἄρθος ἔδρεπον ἀρθώσης εὐτυχίας. Σταγόνας εἶδον ὄρουσεν ἐπ' αὐτῶν καὶ δὲν ἐνόησα ἕχρη φιλημάτων ὅτι ἦσαν, χρυσαλίδων...

Σὲ συνήτησα· σὲ εἶδον ἔτρεμον ἐγὼ καὶ ἡ μαργαρίτα εἰς τὰς χεῖρας μου ἐσπίρτα, ἴως ἐξ ἡμῶν...

Ἄγγελος ἦτο ἀγάπης! Καὶ σὺ, τὴν ἐξήτησας...

Δὲν σοὶ εἶπε τίποτε ἐκπνέουσα ὑπὸ τὰς χεῖρας σου;

*Ἡ μήπως τὰ ἄβρα τῆς πέταλα δὲν ἐκκόρπισες ἀπὸν;

Τὴν μαργαρίταν ἐλυπήθης... ἡ ἐμέ;

III

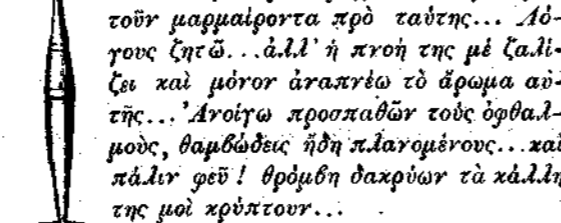
Σπῆσε φιλιότη ψυχὴ μου· σπῆσε ἐκεῖ πρὸς τὸν μορμυρίζοντα ρύακα... Δὲν ἀκούεις τίποτε; Ἡχῶ τῶν παροχθίων καλαμώνων τὴ ὄψα σου δὲν πλήττει; ἀκούεις; ἐπαλαλαμβάνει ὁ, τι ἡ ψυχὴ μου ἄλλοτε ὑπερπληρῆς ἀρθώσης εὐτυχίας ἐσπῆσε ἐκεῖ εἰς ἐρημίαν καὶ ἐξεμυστηρέθη... Ἀκούεις; ἐξομολόγησις εἶνε καρδίας... ἐνόησες... τῆς ἰδικῆς μου...

Τὴν λάλῳ ἀκουε ἠχώ... Ἄτῃν εἶδον τὴν εἶδον τέλος τὴν εἶδον ἐρῶσαρ. Μ' ἐζητεῖ καὶ ἐσπῆσε τρέχων, ἀλλὰ βραδύτερον τῶν λογιμῶν μου. Κ' ἐφάρταζομην γορυπετῆς τὸν ἔρωτα πρὸ ταύτης τ' ἀσπασθῶ. Τὰ βέλη του βαθύτερον ἀκόμη τὰ ὠθήσω... ὦ! ἡ αἰχμητῶν ρίγος ἡθοῦς μ' ἐδώρησεν μόλις μὲ εἶχον θίξει.

Φθάρω... τὸ σῶμα μου ἀναισθητεῖ καὶ ἡ καρδία πάλιν... Οἱ λογιμοὶ μου τρέχουν... γορυπετῆς τὰ πῆσω θίλω, ἀλλὰ οἱ πόδες μου ἐψύχισαν καὶ μὲ κρατοῦν μαρμαίροντα πρὸ ταύτης... Ἄγρους ζητῶ... ἀλλ' ἡ προή της μὲ ζαλιεῖ καὶ μόνον ἀραπτῶ τὸ ἄρωμα αὐτῆς... Ἀνοίγω προσπαθῶν τοὺς ὀφθαλμούς, θαμβώδεις ἤδη πλαγομένους... καὶ πάλιν φεῶ! θρόμβη δακρῶν τὰ κάλλι της μοὶ κρῖπτουν...

Δὲν ἠδυνήθην τίποτε τὰρθρώσω... Ἄ! ὄχι... Ἡ μαριώδης προή μου, δὲν σοὶ εἶπε τι;

Τῶν δακρῶν ἡ λάμψις δὲν σοὶ ἐλάλησε!

IV

Τὴν λάλῳ ἠκουσας ἠχώ, φιλιότη; Ἐξομολόγησις ἦτο καρδίας... ἐνόησες... τῆς ἰδικῆς μου...

1901 Ἄλκῃς Ἄλκαϊος

Ο ΚΛΑΙΩΝ ΑΓΓΕΛΟΣ

(ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ)

ΤΟ ἐνδεκάτη Ἰουλίου μεσημβρία, ὅτε ἐκ Ροσσινόζας (Rossinosa) ἀναχωρήσας ἀφίχθη ἐἰς Πασχάνιον ἐνθα ὄφειλον ν' ἀναμείνω ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ δύο εἰσέτι ὥρας τὸν συρμὸν τοῦ Ἰασιου ὅπως μεταβῶ εἰς Βουκουρέστιον. Εἶνε δὲ παθίγνωστον πόσον εἶνε ὀχληρὸν ν' ἀναμείνη τις ἐν ξένη πόλει εἰς σταθμὸν τινα. Εἰσέρχεται ἐν τῷ αἰθούσῃ, πάλιν ἐξέρχεται, κάθηται, σιγαρίζει, πάλιν ἐγείρεται, περιπατεῖ περιεργαζόμενος τὰ περίξ τοπεῖα καὶ ἀδημνεῖ πολλάκις μέχρις οὗ φανῇ πόρρωθεν ὁ σιδηρόδρομος.

Εἰς τοιαύτην θέσιν εὐρέθην καγὼ ἐν Πασχανίφ ἀφίχθεις τῇ ἐνδεκάτῃ Ἰουλίου ἐν ἔτει 1885. Ἔδει λοιπὸν ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι νὰ ἀναμείνω. Μὴ ἔχων τι νὰ κάμω ἠγέρθην νὰ περιεργασθῶ τὰ περίξ κατάφυτα τοπεῖα καὶ ὅπως ἀνεώτερον διέβλω τὰς δύο ὀχληρὰς ὥρας, μέχρις ἀναχωρήσεως.

Ἡ πόλις τοῦ Πασχανίου κεῖται εἰς ἄναντες μέρος καὶ ἡ μεταξὺ ταύτης καὶ τοῦ σταθμοῦ ἀπόστασις εἶναι ὀλίγον μακρὰ, ἀλλ' ἡ ὁδὸς αὐτὴ ἡ ἐνοῦσα τὴν πόλιν μὲ τὸν σταθμὸν εἶνε ἄκρως ἐξοχικὴ λεωφόρος καὶ κατάφυτος ἐξ ἀκακίων καὶ ἀγρικαρυῶν.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὑπάρχουν τὰ ὠραιότερα τῆς ὑψηλίου τοπεῖα, ἀλλ' ἐν ὥρᾳ ἔαρος ὑπάρχουν καὶ ἐν Ρωμανίᾳ τοιαῦτα ἐφάμιλλα καὶ ζωγραφικώτατα· τὰ δὲ γλυκύτατα κελαδήματα τῶν πτηνῶν, αἱ λόχμαι τῶν περίξ ὄρειων οἰκῆτοι καὶ οἱ κατάφυτοι λειμῶνες ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων κελαρίζουσι χάλικες παρασυρόμενοι ἐκ τῶν ρυακίων, ποικίλλουσι τὴν ὠραίαν καὶ ἐνταῦθα φύσιν. Πάντα ταῦτα ὡς καὶ τὰ βαθύσκια δάση καὶ ἡ ἀρωματώδης αὐρα, ἧτις ἡρέμα ἔπνεε καὶ διέσειε τοὺς κλώνους τῶν ἀνθοῦντων δένδρων, ὑπὸ τὰ ὁποῖα ἐκλινον τὴν χρυσαλίδων κόμην των καταπράσινε λήθια, μὲ προσείλκυσαν μέχρις αὐτῶν νὰ θαυμάσω, ἔστω καὶ ἐν βραχεῖ, τὴν καλλονὴν τῆς τοποθεσίας τοῦ Πασχανίου, ἐνῶ δὲ

ἐβαδίζον ἤκουσα ὠραίαν κλειδοκυμβάλου μελλωδίαν καὶ τῇ ἀληθείᾳ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ σταθμοῦ, ἐνθα ἔκειτο ἡ κατοικία τοῦ σταθμάρχου, γερμανοῦ τὴν καταγωγὴν καὶ πλουσίου ἐν πόλει ἐκείνῃ, ἀλλ' ἐκρωμουνισθέντος. Ἐμαθον δ' ἀμέσως ἀπὸ τοῦ συμπεριπατοῦντος κυρίου, οἵτινες ἀνέμενον ὡς καὶ ἐγὼ τὴν ἐλευσιν τοῦ τραίνου, ὅτι ὁ σταθμάρχης εἶχε κόρην εὐειδιστάτην καὶ ἄριστον κλειδοκυμβαλίστριαν δεκατέσσαρας Μαίτου ἀριθμοῦσαν· Καὶ ὄντως μετ' ὀλίγον εἶδομεν ἐξερχομένης ἐκ τοῦ ἀπέναντι οἴκου τρεῖς γυναῖκας· ἡ νεωτέρα διευθύνετο πρὸς τὸν σταθμὸν. Τώρα εἰπέ τις ἐξ αὐτῶν θὰ ἴδῃτε τὴν κόρην τοῦ σταθμάρχου καὶ θὰ θαυμάσητε τὴν ὠραιότητά της. Αἱ δύο ἄλλαι κυραὶ εἶποντο καὶ αὐταὶ ἐρχόμεναι πρὸς τὸν σταθμὸν ἐκ τῆς λειωφόρου, ἐφ' ἧς ἐβαδίζομεν καὶ ἡμεῖς. Ὅταν δὲ ἐπλησίασαν ἡμᾶς, ὁ θυμασμός μου ἦν ἀπερίγραπτος καὶ δὲν ἤξευρον ἂν τῇ ἀληθείᾳ ἐβλεπον παρθένον ζωσαν ἢ εἰκόνα ἰδανικὴν. Τσοῦτον δὲ ἡ ἐκπληξίς μου ἦτο μεγάλη ἀπέναντι τοιαύτης καλλονῆς, ὥστε ἐπὶ πολὺ ἔμεινα ἐνεός. Ἐκείναι ὅμως δὲν παρετήρησαν τοῦτο καθῶσον ἀπὸ τοιαύτας ἐκπληξίς φαίνεται ἦσαν εἰθισμένοι. Ἐρκέσθησαν δὲ εἰς λεπτόν μειδίωμα καὶ ἐξηκολούθησαν τὴν πρὸς τὸν σταθμὸν ἄγουσαν καὶ ὀλίγα πλέον βήματα ἀφ' ἡμῶν ἀπέχον. Ἡ φύσις ἀναντηρήτως ποιεῖ θαύματα· θαῦμα ἦν καὶ ἡ κόρη αὐτῆ, αἰδοῦ, διεννοήθην, τύπος καλλονῆς, ὅστις ἂν ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἠθέλον τὴν ἀποθεῶσαι εἰς Ἰσιδα, Ἄρτεμιν ἢ Ἐστιάδα. Ἀναπαρστήσατε ἤδη ἰδανικῶς ἐνώπιόν σας τὴν νέαν αὐτὴν, ἔχουσιν δύο χρυσοὺς ἀστέρας, οἵτινες ἐγκατέλιπον τὸ στερέωμα καὶ ἐστρεψώθησαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, τὰ ὠραιότερα ρόδα, ἅτινα ἐσχημάτισαν τὰς παρειὰς της καὶ δέσμη χρυσῶν νημάτων, ἅτινα ἀπετέλεσαν τὴν κόμην της ἐφ' ἧς βόστρυχοι δραπέτιδες ἐπὶ τοῦ γαλακτώδους ροδολευκόχρου τραχήλου της ἐσειοντο ὑπὸ τῆς φορᾶς τῆς μεσημβρινῆς τοῦ Ἰουλίου αὔρας, θωπεύοντες ἅμα τὰ ἀδαμάντινα ἐνώτιά της καὶ θὰ σχηματίσητε ἀμυδρῶς τὴν εἰκόνα αὐτῆς. Ἐὰν δὲ τις μετὰ προσοχῆς τὴν παρετήρει, λεληθότως εἰσέπνεεν ἐκ τοῦ ἀρώματος τοῦ θεσπεσίου περιβάλλοντος αὐτὴν. Τοιαύτη ἐν ὀλίγοις ἦν ἡ κόρη τοῦ σταθμάρχου, ἧτις ἦνθι ὀλόκληρος ἐν εὐμορφίᾳ καὶ συμμετρίᾳ σώματος καὶ ψυχικῆς ἀρετῆς.

Μετὰ πέντε ἔτη ἔτυχε νὰ μεταβῶ καὶ πάλιν εἰς Πασχάνιον, ἐνθα εἰσερχόμενος εἰς τὸν σταθμὸν ἀνεκάλεσα ἀστραπηδὸν ἐν τῷ νῦν μου τὴν σκηνὴν, ἣν ἀνωτέρω περιέγραψα.

Ἄ! ἔλεγον κατ' ἐμαυτὸν μετὰ χαρᾶς ἂν ἐβλεπον πάλιν τὴν νέαν ἐκείνην καὶ τώρα... πόσον ὠραιότερα θὰ ἦνε καὶ μεγαλητέρα· ποῦ ἄραγε νὰ ἦνε καὶ τί νὰ κάμνη; ἢ ἴσως ποῖος

εὐτυχῆς θνητός τὴν ἀπέκτισε; ποῖος εὐτυχῆς πλούσιος ἀνώτερος ἀξιωματικός ἢ πρίγκιψ νὰ τὴν ἔχη ἤδη σύζυγον! Ἐπειτα μήπως ἡ καλλονὴ τῆς δὲν ἦτο πρίγκιπική καὶ δὲν ὄφειλε νὰ κατακτήσῃ καρδίαν ὅμοιαν τῆς;

Ἐνῷ τοιοῦτοι ρεμβασμοὶ καὶ σκέψεις κατεῖχον τὸν νοῦν μου, αἴφνης χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσω εὐρέθην, βραδέως βαδίζων, πρὸς τὸ μέρος τῆς γνωστῆς μοι λεωφόρου ἀπέναντι τῆς κατοικίας τοῦ σταθμάρχου.

Ἄπλῃ περιέργεια μὲ ὤθει πρὸς ἐκεῖ πρὶν ὅμως πλησιάσω πολὺ, βλέπω ἐνώπιον εἰς παχίαν σκιάν πολλῶν ἀκακιῶν, ἐν μαρμάρινον βάθρον ἀνω τοῦ ὁποίου ἴστατο εἰς κλαίαν Ἄγγελος ἐκ μαρμάρου, κάτωθι δὲ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ βάθρου κρήνην ἀδιακόπως ρέουσαν διαυγέστατον ὕδωρ καὶ ἀνωθι ταύτης ἔκειτο ὠραιότατῃ εἰκὼν κόρης, γεγλυμένη ἐπὶ πορσελάνης καὶ ἦτις παρίστα τὴν νέαν, ἣν ἐφανταζόμην, τὴν κόρην τοῦ σταθμάρχου. Ἡ θάλας εἶχε τόσον προῶρας ἀπεθάνει καὶ οἱ γονεῖς τῆς ἀφιέρωσαν τὴν κρήνην ταύτην εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς, διὰ νὰ δροσίξῃ μὲ τὸ διαυγές τῆς ὕδωρ τοὺς ὀδοιπόρους, ὡς ἄλλοτε ζῶσα ἐκείνη ἐθέρμαινε τοὺς θαυμαστάς τῆς διὰ τῶν περιωλεῶν βλεμμάτων τῆς.

Ἦδὴ πᾶς διερχόμενος ἐκ Πασχανίου διαβάτης βλέπων τὸν κλαίοντα ἐπὶ τῆς κρήνης ταύτης ἄγγελον, ἀναπαλεῖ εἰς τὴν μνήμην τοῦ τὴν ἐκτακτὸν καλλονὴν τῆς παρθένου ταύτης.

Ἐν Βραϊλά

Ἰωάννης Παρίσιος

Ο ΑΠΙΣΤΟΣ

«Βίβει ἀφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ σοφία ἐστὶ θεός» (Δαυὶδ ψαλμ. 11').

I.

Ἄφρων, μωρός, ἀσύνετος εἶν' ὅστις δὲν πιστεύει εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν ὑπαρξίν τοῦ ζῶντος εἰς αἰῶνας ὅστις, ἀντὶ τὸν Ποιητὴν τῶν πάντων νὰ λατρεύῃ, Πιστεῦ' ὡς κούφος, κείθεται εἰς τοὺς ἀπατεῶνας. Ὁ ἀπίστος ἀχάριστός ἐστι· κ' ἠφραϊωμένος, ἀφοῦ ἐπλάσθη ἐν τιμῇ τὸ γένος του ἀλλάζει καὶ τὸν Θεὸν περιφρονεῖ κ' ὕβριζει ἐξημμένως, πρὸς κτήνη δὲ τ' ἀνόητα συμβάλλει' ὁμοιάζει. Ταλαίπωρε, ἀλλὰ πρὸς τί εἰς πάντα νὰ διστάζῃς; νὰ λέγῃς ὅτι ἀφ' ἐαυτῆς ἡ Φύσις ἐποιήθη; τὰ θεῖα παραγγέλματα τοῦ Νόμου; νὰ χλευάζῃς κ' ἐκ τοῦ πηθήκου ἄνθρωπος φρονεῖς; ὅτ' ἐγεννήθη;

II.

Ἰδέ, τυφλέ, ἴσθον Οὐρανὸν τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας, τὰ νέφη, τὴν πανσέληνον, τὴν νύκτα τοὺς ἀστέρας;

Ἰδέ τὰ ὄρη, τοὺς ἀγρούς, τοὺς ποταμούς, τὰ δάση, ὡς καὶ τὰ ζῶα τ' ἀπειρα ἐν γῆ καὶ ἐν θαλάσῃ. Θεώρησον τὸν ἥλιον, πῶς οὗτος εἰκονίζει, μὲ τὰς λαμπρὰς ἀκτῖνας του, ποῦ περὶ τὰς σκορπίζει, τὸ κυανόχρουν τῶν βουνῶν, τῶν λόφων τὸ γλοῦδες, καὶ τῶν φυτῶν ὀσφρανθῆτι κ' ἀνθέων τὸ εὐώδες! Δὲ τί ψυχρὸς διατελεῖς ἀπέναντι τοσοῦτων κτισμάτων ὑπερφυσικῶν, εἰς τόσῳ μέγαν πλούτον; Μὲ ὀφθαλμὸν δ' ἀνεκπλήκτον πῶς δύνασαι νὰ ἴδῃς τὴν ροδοδάκτυλον Ἠῶ χωρὶς νὰ ἀποδίδῃς εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν Θεοῦ τοῦ Ὑπερτάτου τὴν δόξαν, τοῦ Δημιουργοῦ, τοῦ ὄντος, σοφωτάτου; Ἄκουσον τὸν ψιθυρισμὸν ζεφύρων καὶ ὕδατων κελαρυσμῶν, καὶ τῶν πτηνῶν τῶν γλυκερῶν ἁσμάτων! Εἰς τὴν ἀνεγερσίν δ' αὐτῆν τῆς Φύσεως ὅποια τέρψις καὶ ἀγαλλίασις καὶ ἕνωσις ἀρμονία! Τὰ μέγιστα θαυμάσια τὸ οὐς σου κ' ἂν ἀκούσῃ, οὐδόλως τὴν καρδίαν σου γιὰτὶ δὲν συγκινοῦσιν; Εἰπέ μοι πῶς ἠδύναντο αὐτὰ νὰ ποιηθῶσιν μόνον καὶ ὡς οἱ μύκητες ἀπλάως νὰ ἐκφυῶσιν; Πῶς ζῶσι, πῶς ὑπάρχουσι καθ' ἐν μὲ τὸν σκοπὸν των, πῶς ἐκτελοῦν τὸν δρόμον των, δὲν χάνουσι τὸν τροχὸν των; Καθῶς εἰς πᾶν μηχανήμα πιστεύεις ὅτ' ὑπάρχει τεχνίτης καὶ μηχανικός, οὕτως Ἐκεῖνος ἄρχει, ὅστις μὲ μέτρον διοικεῖ πάντα, μὲ διαθήτην καὶ εἰς αὐτὸν ὑπήκουσιν, ὡς Ὑψιστον Τεχνίτην.

III.

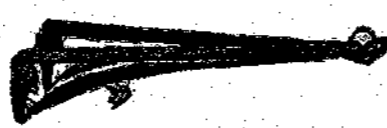
Ὅτ' ὄχι δὲ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Πλάστου ἀνεπτύχθη, ἀλλ' ἐκ πιθήκου ἄνθρωπος, νὰ λέγῃς, ἐξελύθη, τυγχάνει παραλογισμὸς, ἐσχάτη ἀφροσύνη, μωρία δὲ κ' ἀσέβεια καὶ ἀποκτηροσύνη! Πιθήκου μεταμόρφωσις ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε, κ' ἂν θέλῃς, μὴ παραδεχθῆς καὶ μόνος κτήνος μείνε. Ὁ πιθήκος ἀνεκαθεν γεννᾶται ἐξ ὁμοίου καὶ ἀποθνήσκει πιθήκος ἐπὶ τῆς ὑψηλίου. Ὁ πιθήκος τῆς σήμερον, καὶ ὁ πρὸ ἑξ χιλιάδων ἐτῶν, τ' αὐτὰ ἰδιώματα μετὰ πολλῶν μυριάδων πιθήκων ἄλλων ἔχουσι καὶ τὰς αὐτὰς κακίας καὶ ζῶσ' ὡς κτήνη ἄγρια, εἰς δάση κ' ἐρημίας. Οἷα λοιπὸν διαφορὰ πιθήκου καὶ ἀνθρώπου! Ὡστε καὶ ἂν τὴν σύγκρισιν θελήσῃς διὰ τρόπον νὰ κάμῃς οἰουδήποτε, ὕβρις θὰ ἀποβαίῃ κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, στὸν λόγον θ' ἀντιβαίνει.

IV.

Ἄλλ' ἡ ψυχὴ σου, ἀπίστε, χαμερπεστάτῃ οὖσα καὶ ἀμελής, κ' ἐκ τῶν παθῶν νεκρὰ διατελοῦσα σὺν τῷ ἀσκέπτ' ἐγωισμῷ τὸν νοῦν σου τὸν σκοτίζει, τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν νὰ βλέπῃς; σ' ἐμποδίζει. Σὺ, ἀπίστε, ταράσσεται εἰς ἕκαστόν σου βῆμα. ὡς μόνον σου δὲ στήριγμα δὲν ἔχεις ἢ τὸ χρῆμα; κ' ὅταν ἐκλείψῃ ἀπὸ σοῦ τὸ λατρευτὸν χρυσίον, τότε τὰ χάνεις κ' ἔρχεσαι εἰς κάκιστον χρεμῖον: ἀμέσως ἀπελπίζεις κ' αὐτοκτονίαν πράττεις, ὅτι στοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ τὰ ὠτὰ σου τὰ φράττεις. Ποτέ, ποτέ ὁ ἀπίστος δὲν ἔχει καλὸν τέλος καὶ μένει μόνος, ἐρημος καὶ ἀνευ βοηθείας, ὅταν ἐπέλθῃ κατ' αὐτοῦ τῆς θείας τιμωρίας ἀφεύκτου ἐκδικήσεως θανατηφόρον βέλος.

Ἐν Μελίτῃ τῇ 1114 Ἰανουαρίου 1902.

Θεοφ. Γ. Κόντης.

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ

(ἀλληγορικὸν διήγημα)

Μίαν φορὰν συναντήθητες οἱ ἐπτὰ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος προέτειναν, ἵνα ἕκαστος τούτων γνωρίσῃ ὅ,τι τῷ ἐφαινετο τὸ μεγαλύτερον θαῦμα τῆς δημιουργίας. Εἷς ἐξ αὐτῶν, ὑπέρτερος τῶν ἄλλων κατὰ τὸ πνεῦμα, προέτεινε τὴν γνώμην μερικῶν ἀστρονόμων ἐπὶ τῶν ἀπληθῶν ἀστέρων, τοὺς ὁποίους βλέπομεν ὡς ἡλίους χρησιμεύοντας ἕκαστος ὡς κέντρον εἰς ἕν πλανητικὸν σύστημα, καὶ ἀφθονοῦντας ζῶων καὶ φυτῶν, ὡς ἡ σφαῖρα μας. Παραξυθέντες ὑπὸ ταύτης τῆς ιδέας συνήλθον νὰ παρακαλέσωσι τὸν Δία, ὅστις ἤξιωσε νὰ τοὺς ὑποσχεθῇ ταξείδιον εἰς τὴν Σελήνην, νὰ μείνωσιν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, ἵνα ἐκτελέσωσι τὰ θαύματα τὰ ὅποια αὐτὴ περιέχει καὶ νὰ διηγηθῶσι κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των ὅ,τι θὰ ἴδωσιν. Ὁ Ζεὺς συνήνεσεν εἰς τοῦτο καὶ τοὺς διέταξε νὰ συναθροισθῶσιν εἰς ἕν ὑψηλὸν ὄρος, ἔνθα θὰ εὕρισκον νέφος ἑτοιμον νὰ τοὺς μεταβιβάσῃ εἰς τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἠθέλον νὰ γνωρίσωσιν. Ἐξέλεξαν συντρόφους τινὰς διὰ νὰ τοὺς βοηθῶσιν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὅποια ἠδύναντο νὰ συναντήσωσι καὶ ἐπὶ τέλους ἔφθασαν εἰς τὴν σελήνην, ἐν ἣ εὗρον ἐν ἀνάκτορον προητοιμασμένον διὰ νὰ τοὺς παραλάβῃ. Τὴν ἐποῦσαν, λίαν κεκοπιακότες ἐκ τοῦ ταξιδίου των, ἀνεπαύθησαν μέχρι τῆς μεσημβρίας καὶ, εὕρισκόμενοι εἰσέτι ἀσθενεῖς, ἀνέλαβον δυνάμεις μὲ ἔξοχον δεῖπνον, διὰ τὸ ὅποιον λίαν ἠγχαρίστησαν βλέποντες διὰ τῶν παρεθῶρων των μίαν τρυφερὰν χώραν, κοσμουμένην ὑπὸ τῶν ὠραιότερων ἀνθέων, τὰ ὅποια αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου καθίστων εἰσέτι λαμπρότερα καὶ ἀκούοντες μέχρι τῆς ἑσπέρας τὸ μελωδικὸν ἄσμα τῶν πτηνῶν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἠγέρθησαν λίαν πρωῖ, ἵνα ἐκκινήσωσιν· ἀλλὰ νέαι κυρίαί, σπανίου κάλλους, ἔλθουσαι νὰ τοὺς ἐπισκεφθῶσι, τοὺς συμβούλευσαν νὰ ἡσυχάσωσιν ἐκ τῶν κόπων των, πρὶν ἢ ἐκτεθῶσιν εἰς τὸ ἐπίπονον ταξείδιον τὸ ὅποιον ἐμελλον νὰ ἐπιχειρήσωσιν.

Ἡ ἀβρότης τῶν λόγων καὶ τὰ θέλητρα τῶν γυναικῶν τούτων ἐνίκησαν τὴν ἀπόφασιν τῶν ξένων. Εἰσάγουσι μουσουργούς, οἵτινες ἐξετέλουν θαυμασίαν ἀρμονίαν· οἱ νεώτεροι χορεύουσι καὶ μετ' ὀλίγον ἡ χαρὰ καθίσταται γενική. Ὅλη ἡ ἡμέρα παρέρχεται εὐτράπελος καὶ διασκεδαστική μέχρις οὗ γείτονές τινες ζηλοτυποῦντες τὴν εὐθυμίαν των εἰσέρχονται μὲ τὰ ξίφη. Οἱ μεγαλύτεροι ἐκ τῆς συντροφίας προσπαθοῦσι νὰ καθησυχάσωσι τοὺς νέους, ὑποσχόμενοι αὐτοῖς νὰ παραδώσωσι τὴν ἐπαύριον τοὺς ἐνόχους εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης. Τοῦτο ἐξετελέσθη καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν ὠνόμασαν τὴν αἰτίαν. Μὲ τὴν

κατηγορίαν, τὰς ὑπερκασισεις, τὰς ἐξαιρέσεις καὶ τὴν ἐκδίκασιν ἐπῆλθε, ἡ νύξ καὶ οὐπω ἐξέλιπεν ἡ δοθεῖσα προθεσμία ὑπὸ τοῦ Διός. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἅπαντες οἱ συμπολιταὶ των ἔτρεξαν κατὰ μυριάδας διὰ ν' ἀκούωσι τὴν περιγραφὴν τῶν θαυμάτων τῆς σελήνης. Πᾶν ὅ,τι ἠδυνήθησαν νὰ εἰπωσιν οἱ ταξιδιωταὶ μας καὶ πᾶν ὅ,τι ἐγνώριζον ἀποτελεσματικῶς, ἦτο ἥτι ἡ γῆ ἦτο κεκαλυμμένη ἐκ χλόης καὶ ἀνθέων καὶ ὅτι τὰ πτηνὰ ἐμελλον τὸ ἄσμά των ἐν μέσῳ τῶν κλάδων τῶν δένδρων· ἀλλ' ὅποιον εἶδος ἀνθέων εἶχον ἴδῃ, ἢ ὅποιαν μελωδίαν πτηνῶν εἶχον ἀκούσῃ, ἠγνόουν ἀπολύτως. Διὰ ταύτην τὴν ἀφήγησιν ἐφιλοξενήθησαν πανταχοῦ μετὰ περιφρονησεως.

Ἐὰν νῦν θελήσωμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸν μῦθον τοῦτον εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῆς σήμερον ἐποχῆς, θὰ εὕρωμεν ἀκριβῆ ἀναλογίαν. Διὰ τῶν τριῶν ἡμερῶν ὁ μῦθος χαρακτηρίζει τὰς τρεῖς ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν πρώτοις τὴν νεότητα, κατὰ τὴν ὅποιαν εἴμεθα λίαν ἀσθενεῖς διὰ νὰ ἐξετάζωμεν τὰ ἔργα τοῦ Δημιουργοῦ· ἀπασα αὐτὴ ἡ ἐποχὴ εἶνε ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἀργίαν, τὴν πολυτέλειαν καὶ τὰς διασκιδάσεις. Ἐπειτα τὴν ὠριμον ἡλικίαν, τὴν ὅποιαν οἱ ἄνθρωποι μεταχειρίζονται διὰ τὴν ἐγκατάστασιν των, τὸν γάμον των, τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων των, τὴν αὐξήσιν τῆς εὐτυχίας των καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς οἰκογενείας των. Τέλος δὲ τὸ γῆρας, κατὰ τὸ ὅποιον, ἀφ' οὗ κάμωσι τὴν τύχην των, εἶνε βεβαρημένοι ἐκ τῶν ἐνοχλήσεων καὶ τῶν διαδικασιῶν τῶν σχετικῶν μὲ τὰς ὑποθέσεις των. Ὄττω συμβαίνει ἐκάστοτε οἱ ἄνθρωποι νὰ μὴ ἐξετάζωσιν οὐδέποτε τὸ τέλος, εἰς τὸ ὅποιον εἶνε προωρισμένοι· καὶ τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον ἔλαβον τὴν ζωὴν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

ΑΔΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Ἡ «Στρατιωτικὴ Ἐπιθεώρησις» τῶν Παρισίων ἀναφέρει ἐσχάτως τὸ ἀκόλουθον χαρακτηριστικὸν ἀνέκδοτον τοῦ Ναπολέοντος Α'. «Ἡ δευτέρα φορὰ, καθ' ἣν ὁ Ναπολέων μετεχειρίσθη τὸ ξίφος του, ἦτο ὁμολογουμένως ἐν περιστάσει ἀκρῶς δραματικῇ· συνέβη δὲ ἐν Aulis-sui-Aulis, ὅτε ἡ μεραρχία τοῦ ἵππικοῦ, ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Καλμπέρ, ἐπετίθετο μετ' ὀρμῆς κατὰ τῶν συμμάχων Αὐστρο-ρώσων, ἀναγκασθεῖσα κατόπισιν σφδροῦ μυδροβολήματος νὰ ἀπισθοχωρήσῃ, καταδιωκομένη ὑπὸ τῶν Κοζάκων. Ὁ Ναπολέων τότε εἰς μικρὰν ἐκείθεν εὐρισκόμενος ἀπόστασιν, παρατηρήσας τὰ συμβαίνοντα, τρέχει μετὰ τοῦ ἵππου του εἰς τὸ μέσον τῶν ἀνδρῶν του, ἵνα τοὺς ἀναχατίσῃ, ὅτε οὗτοι φέρον μίσην ἀναστρέφονται μετὰ τῶν ἱππέων κοζάκων καὶ ἀναγκάζεται νὰ σύρῃ

τὸ ξίφος του ἐκτός τῆς θήκης, ὅπως ἐντονώ-
τερον τοὺς ἐπαναφέρει εἰς τὴν τάξιν ἄλλ' εἰς
μάτην, δὲν τὸ κατορθώνει, καθόσον τοῦτο ἐνεκα
τῆς ἀκροστίας καὶ ὑγρασίας, φαίνεται, εἶχε
σκωριάσει καὶ ἐδέδεξε νὰ ἐπέμβωσιν οἱ δύο
ἵπποκόμοι του, οἵτινες δι' ὅλης τῆς δυνάμεως
τῶν κατώρθωσαν νὰ τὸ ἐξαγάγωσιν ἐκ τῆς θή-
κης, πληγωθέντος ὁμοῦ τοῦ ἐνός τούτων εἰς
τὴν χεῖρα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν. Ἐν τῷ μεταξὺ
ὁ αὐτοκράτωρ παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ ρεύματος
τῶν ἰδικῶν του καὶ τῶν ἐχθρῶν καὶ μόλις κα-
τώρθωσε ν' ἀπαλαχθῆ ἐκ τῆς δεινοτάτης θέ-
σεως, ἐν ἣ εἶχε περιπλακῆ, καὶ ὅτε σπεύδει
εἰς τὸ Ἀρεῖς, ὅπου τὸ ἵππικόν του ἐξηνιλημέ-
νον ἐκ τοῦ ἀγῶνος συσσωρεύεται εἰς τὰς πρὸς
τὸ αὐτὸ καταληγούσας ὁδοὺς καταγιγνόμενον νὰ
διαθῆ τὴν γέφυραν καὶ φράξῃ τὴν πρὸς αὐτὸ
ἀγούσαν εἰς τὸ ἐχθρικὸν ἵππικόν.

Ὁ Ναπολέων ὁμοῦ, ἀντιληφθεὶς τοῦ πράγ-
ματος, σπεύδει ταχύτερον τῶν ἀνδρῶν του καὶ
φθάς πρὸ τῆς γεφύρας, στρέφεται πρὸς αὐτοὺς
αἰφνιδίως κατὰ μέτωπον καὶ τοῖς ἐπιτάσσει διὰ
φωνῆς βαρείας, ὑψῶν τὸ ξίφος :

«Τίς θὰ τολμήσῃ νὰ διέλθῃ πρὸ ἐμοῦ ;»

Πάντες ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐπιβλητικῇ ὁστάει
τοῦ αὐτακράτορος ἴστανται εἰς τὰς θέσεις των
καὶ εἴτα τῇ διαταγῇ αὐτοῦ, συγκεντρῶνται,
ὀδηγῶσας αὐτοὺς αὐτὸς ἐπὶ κεφαλῆς, κατὰ τοῦ
ἐχθροῦ καὶ οὕτω καταδιώξαντες τὸν ἐχθρόν,
τὸν ἀπώθησαν πολὺ μακρύτερον ἢ ὅπου εὐρί-
σκετο πρότερον.

Ἦτο ἡ δευτέρα φορά αὐτὴ καὶ ὑπὸ τοιαύτην
κρίσιμον περίστασιν, καθ' ἣν ὁ Ναπολέων
ἠναγκάσθη νὰ μεταχειρισθῆ τὸ ξίφος του.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΚΟΙΝΟΝ

Ἡ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία γνω-
στὸν ὅτι σκοπεῖ τὴν περισυναγωγήν καὶ διάσωσιν
πάντων τῶν ἱερῶν κειμηλίων τῆς Ἐκκλησίας, ἔστω
καὶ τῶν ἐλαχίστων τεμαχίων καὶ κλασμάτων, ἵνα,
κατὰ τὸ Εὐαγγελικὸν λόγιον «μὴ τι τούτων ἀπολ-
λυταί».

Ἀπὸ τῆς σκοτίας δὲ τῶν τάφων καὶ τῶν Χρι-
στιανικῶν ἐρείπιων, ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀμφίων καὶ τῶν
εἰκόνων, ἀπὸ τῶν ἐπιγραφῶν καὶ χειρογράφων, ζη-
τεῖ ν' ἀναπαραστήσῃ εἰς τὰ ὄμματα πάντων τὴν ἐν
ἅπασιν ἐκπλαγὸν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας δόξαν
δόξαν ἐν τῷ πολιτεύματι, δόξαν ἐν τῇ λατρείᾳ, δό-
ξαν ἐν τῇ τέχνῃ.

Ὁ ἡμετέρος χρόνος τῆς Ἑλλάδος, οἱ διὰ τῆς
ἀναγεννήσεως διαπλάσαντες τὸν πολιτισμὸν τῆς
Δύσεως καὶ ἐμβαλόντες τὴν ἀνθρωπότητα ἐν τῇ
ἀκατασχέτῃ φορᾷ τῆς καταπληκτικῆς προόδου τῶν
ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν, εἶνε ἄξιον σοβαρᾶς μελέ-
της καὶ βαθείας ἐρεῦνης.

Μονομερῆς ἐκπαίδευσις ἐξετάζει μόνον τὰ ἔργα
τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀγνοεῖ δὲ τὰ λαμπρὰ κα-
τορθώματα καὶ τὰ θαυμάσια ἔργα τῆς Χριστιανι-
κῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ δὲν χωρίζεται

Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος εἶνε μία εἶνε ἐνιαία.
Ὁ πρὸ Χριστοῦ ἐθνικὸς ὁ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ
Παρθενῶνος αἶρων ἦτο Ἕλληνας ἀλλὰ καὶ ὁ χρι-
στιανὸς ὁ ὑπὸ τοὺς θόλους τῆς Ἁγίας Σοφίας τὸ
σύμβολον τῆς πίστεως ἀναγιγνώσκων ἦτο Ἕλληνας
ὁ πρῶτος, προπάτωρ, ὁ δὲ, πατὴρ ἡμῶν ἀλλ' ἀμ-
φότεροι Ἕλληνας, ὧν γνήσιοι ἀπόγονοι οἱ ταπει-
νῶς νῦν ἐν τῇ παλαιστρᾷ τοῦ διεθνούς βίου ὑπο-
φαινόμενοι.

Οἱ θεωριέστοτοι Ἱεράρχαι πρὸ παντὸς νομίζο-
μεν ὅτι δύνανται νὰ ἐλθῶσιν εἰς ὑποστήριξιν σωμα-
τείου τοσοῦτον ἱερὸν καὶ ἐπιστημονικὸν σκοπὸν ἔ-
χοντος, καὶ τοσοῦτον ἀπὸ δέκα καὶ ἑξ ἑτῶν μογ-
θούντος, ἀνευ συνεργασίας τῶν δυνάμεων, ἀνευ
ἐπαρκῶν χρηματικῶν πόρων, ἀνευ, ἀνευ, ἀνευ μυ-
ρίων ἀνευ.

Ἔχομεν δὲ ἀκράδαντον πεποιθήσιν, ὅτι οὐδὲν δύ-
ναται νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας
ἡμῶν, ὅσον αἱ μελέται τῆς δόξης καὶ ἰσχύος τῆς ἀρ-
χαίας Ἐκκλησίας.

Ἄν μαρμάρινα τεμάχια ποδῶν, ὀνύχων, καὶ οὐ-
ρῶν καὶ σατύρων τῆς ἀρχαιότητος κρίνονται ἄξια,
καὶ εἶνε ἄξια, νὰ περισωθῶσιν εἰς πολύτιμα Μου-
σεῖα, κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ περισωθῶσι τὰ
ἀγιώτατα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν κειμήλια.

Ἰπῆρχεν ἐποχὴ, καθ' ἣν οὐδεμία περὶ τούτων
μέριμνα κατεβάλλετο, οὐδεὶς συνέλεγεν, οὐδὲν ὑπὲρ
τούτων ἀπολύτως ἐγένετο. Σήμερον χάρις ἱήλων
ἰσουμένῳ πρὸς τὴν κατὰ Πλάτωνα θεῖαν μαρίαν, ἐν
τῷ Χριστιανικῷ Ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ περιεσώ-
θησαν ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδας ἀντικειμένων φυ-
λάττονται δὲ περὶ τὰς τέσσαρας χιλιάδας χριστιανι-
κῶν ἐπιγραφῶν, ἐν ἰδίῳ δὲ δελτίῳ δημοσιεύονται
τὰ περὶ τῶν μελετῶν καὶ σπουδῶν τούτων.

Τολμῶμεν δὲ νὰ εἰπώμεν ὅτι τὸ Χριστιανικὸν
Μουσεῖον, ὅπερ προσωρινῶς, εὐμενεῖ ἐγκρίσει τῆς
Κυβερνήσεως, φιλοξενεῖται ἐν τῷ Κεντρικῷ Ἐθνικῷ
Μουσείῳ, εἶνε τὸ πρῶτον εἰς τὸ εἶδος του καὶ εἰς
τὴν ἐν κινήτοῖς καταλόγοις ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ
κατάταξιν.

Θ' ἀπέβαινε δ' ἀμυθῆτως πλοῦσιον, ἂν αἱ ἱεραὶ
Μοναὶ συγκατετίθεντο νὰ πέμψωσιν ἡμῖν ὅ, τι ἀδίκως
φθίρεται καὶ σήπεται ἐν καθύγρασις καὶ σκοτεινοῖς
τόποις.

Καὶ ἰδοὺ, ὅτι εὐρισκόμεθα καὶ πρὸ ἐνός τῶν λαμ-
πρῶν ἔργων, ἑξ ὧν ἐν τῷ ποιμαντορικῷ αὐτῶν
προγράμματι δύνανται ν' ἀναγράψωσιν οἱ πεφωτι-
σμένοι καὶ ἐπιστήμονες Ἱεράρχαι.

Ἔχομεν δὲ πεποιθήσιν, ὅτι ἂν οἱ κ. κ. Νομάρ-
χαι, Δήμαρχοι, ὡς καὶ πάντες οἱ τῆς καθόλου Ἑλ-
λάδος Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς,
διὰ τῶν Ἱερῶν Μονῶν ἢ δια συστάσεων πρὸς τοὺς
δυναμένους νὰ συνδράμωσι τὸ ἔργον ἡμῶν, ἔχομεν,
λέγομεν, ἀκράδαντον πεποιθήσιν, ὅτι δὲν θέλει πα-
ρέλθῃ πολὺς χρόνος καὶ ἡ γεγραμὰ πατρίς ἡμῶν,
ὡς ἔχει νῦν τὰ ἀριστα μουσεῖα τῆς ἀρχαίας τέ-
χνης, οὕτως ἡ αὐτὴ θέλει ἔχει καὶ τὰ ἀριστα Μου-
σεῖα τῶν θησαυρῶν τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολο-
γίας καὶ τέχνης.

ΑΡ. ΠΑΠΟΥΔΑΦ
Πρόεδρος

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

ΑΙ ΖΩΣΑΙ ΣΚΙΑΙ

Ἡ μονοτονία καὶ ἡ ἐξακολούθησις πάντοτε τῆς
ἐνασχολήσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἐπιφέ-
ρει φυσικῶς τὸν κάματον καὶ τὴν ἀνίαν. Μολονότι
δὲ τὰ ἐπιστημονικὰ παίγνια, ἅτινα δημοσιεύωμεν
ἐκάστοτε εἰσι τερπνὰ καὶ ὠφέλιμα, θέλομεν εἰς ἐν
ἢ δύο φύλλα τῆς «Φύσεως» καταγίνει ἐπὶ ἑτέρου
διασκεδαστικοῦ παιγνίου, ἵνα πλείω εὐχαριστήσωμεν
τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας καὶ ἀπομακρύνωμεν
ὀλίγον αὐτοὺς προσκαίρως ἀπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ
μέρους· μετὰ τοτο δὲ θέλομεν πάλιν ἐπανέλθει εἰς
τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἑτέρων καὶ ὠραιότερων ἐπι-
στημονικῶν παιγνίων.

Πολλάκις ἐπιτήδειοι τινὲς ἐκτελοῦσι διὰ τοῦ συν-
δασμοῦ τῆς χειρὸς καὶ τῶν δακτύλων ποικίλας
μορφὰς ζῶων καὶ ἀνθρώπων.

Ἰδοὺ τινες ἑξ αὐτῶν πολὺ διασκεδαστικὰ καὶ
ὠραταί. Πρὸς τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖται τίποτε ἄλλο ἢ
ἐπιτηδειότης καὶ τοποθέτησις ἐπιτυχῆς τῶν χειρῶν
μεταῦ τοῦ τοίχου καὶ τοῦ φωτός τῆς λυχνίας. Ὁ
σχηματισμὸς τοῦ κονίκλου, τῆς γολῆς καὶ τοῦ κυ-
νὸς εἶνε συνήθης καὶ εὐκολώτατος καὶ ἴσως οἱ
πλείστοι τῶν ἀναγνωστῶν μας γνωρίζουσι τὴν
ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

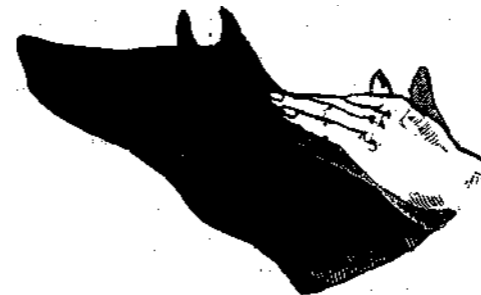

Σχῆμα 10ν

Ὁραῖον πείραμα εἶνε ὁ σχηματισμὸς τοῦ κύ-
κνου, ὅστις γίνεται (σχῆμα 10ν) διὰ τῆς κλίσεως
τῶν δακτύλων, τῆς μίας χειρὸς ὡς παρίσταται ἐν
τῇ εἰκόνι καὶ τῆς τοποθετήσεως τῆς ἑτέρας χειρὸς
ἐναντι ταύτης καὶ πρὸς τὰ ἔσω.

Ὁ κύκνος φαίνεται πλέων ἐν τῷ ὕδατι καὶ στρέ-
φων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν ἀνηγομένην πτέρυγάν
του.

Ὁραῖον πείραμα.

Σχῆμα 20ν

Ὁμοίως (σχ. 2) ἀποτελεῖτε καὶ τὸν κυνηγετικὸν
κύνα, ὁσφραϊνόμενον τὸ θύραμά του μετὰ μεγά-

λης προσοχῆς. Αἱ χεῖρες ἐπίσης τίθενται σταυρο-
ειδῶς ὡς ἀνωτέρω, μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι πὰ δά-
κτυλα ἐνταῦθα εἰσὶν ἠνωμένα ἀμφοτέρων τῶν χει-
ρῶν.

Σχῆμα 30ν

Μετὰ τοῦτο κλίνετε τὰς δύο χεῖρας σας ἐπιτη-
δεῖως ὡς δηλοῖ τὸ σχῆμα 30ν καὶ θὰ ἔχετε τὴν
κεφαλὴν ἐλέφαντος νοσταλγοῦντος ἐξ ἀνίας καὶ
τοῦ περιορισμοῦ του.

Σχῆμα 40ν

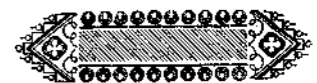
Ἦδη (σχ. 4) ἔχετε τὴν κεφαλὴν λύκου πληγω-
μένου κραυγάζοντος μεθ' ὀλης τῆς δυνάμεώς του.
Αἱ δύο χεῖρες τίθενται σταυροειδῶς μετὰ τοὺς με-
γάλους δακτύλους πρὸς τὰ ἄνω.

Σχῆμα 50ν

Ἦδη λάβετε τεμά-
χιον νήματος ἢ σπάγ-
γου καὶ τεμάχιον χαρ-
τονίου. Τὸ νῆμα προσ-
σρμόζετε καταλλήλως,
ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ 5ῳ
σχῆματι ἐπὶ τῶν μεγά-
λων δακτύλων τῶν δύο
χειρῶν σας, τεποθε-
τημένων ὡς δεικνύται
ἐν τῇ εἰκόνι. Τὸ δὲ μι-
κρὸν χαρτόνιον ἐπὶ τοῦ
παραμέσου δακτύλου ἐν
σχῆματι πύλου. Θ' ἀπο-
λαύσητε ἵππετά τρέχοντα δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τοῦ
ἵππου του.

(ἔπεται συνέχεια)

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ

- * Κατάβολος ο ούρανός αντανάκλασι: στά γαλαξία τὰ νερά και ἡ θλίψη πέρνει τὴ χαρὰ που περνάει
- * Στὸ περιγιάλ' ἡ ἀμμουδιά κατακυλάει μὲ βαθυσούρουρο βουδὸ κ' ἕνα τραγούδι θλιβερό τοῦ τραγουδᾷ.
- * Στὸν οὐρανὸ ἰστέρι δὲν λαμποκοπᾷει Μονάχ' ἡ νύχτα περπατεῖ καὶ ἡ χλωμιὰ τὴν σιωπὴ κρυφοκερνάει.
- * Τοῦ Γκιωνῆ ὁ ἀντίλαλος μοιρολογάει στὴ στοιχιωμένη λαγκαδιὰ και ἡ μοναξιά στὴν ἐρημιὰ σιγομιλάει.

Ἐν Τήνῳ 1901 Μίλων Βετάλης

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

Ἐσδέσθη τῆς ζωῆς μου τὸ πολικὸ ἀστὲρι ποῖός τώρα σὲ λιμάνει γαλήνης θὰ μὲ φέρῃ.
 Ὁ μόνος ὀδηγός μου ἡ λατρευτὴ μου μάνα ἀπέθανε πρὸ χρόνου τὸ σάλπισ' ἡ κομπάνα.
 Καὶ τώρα χωρὶς μάνα στῆς ὀρφανιάς τὸ κράτος κατὰμονος πλανῶμαι εἰς ἀπροσίτους δρόμους,
 Κανένα δὲν γνωρίζω κονεὶς δὲν μὲ γνωρίζει τὸ φάσμα τῆς ὀρφανιάς παντοῦ μὲ φοβερίζει,
 Ἄγνοσχω, φωνάζω γυρίζω, συλλογιόμυαι ἀναστένάζω κλαίω τὴ μάνα σὺν θυμοῦμαι
 Σὲ κύματα ἀφράτα μὲ περιφέρει ἡ μοῖρα και μόνον μὲ ποτίζει μ' ἐκείνων τὴν ἀλιύρα.
 Μοῖρα σκληρὰ τί τόσον φαρμάκι μὲ ποτίζει κι' ἀνπλεῶς εἰς πίκραις και πόνους μὲ βυθίζεις;

Διαμ. Μαργαρίτης

ΤΟ ΠΡΟΠΑΤΟΡΙΚΟΝ ΑΜΑΡΤΗΜΑ

ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΚΑ ΕΞ ΕΝΟΣ ΜΗΛΟΥ

Καὶ εἶπεν ἡ Εὐα τῷ συντρόφῳ αὐτῆς Ἀδάμ. — Φάγωμεν ἐκ τοῦ καρποῦ και θὰ φωτισθῶμεν, θὰ ὁμοιάσωμεν τῷ Θεῷ. Καὶ ἡμεῖς Θεοί, και ἡμεῖς παντοδύναμοι!

Καὶ ὁ Ἀδάμ ἐπέσθη εἰς τοὺς λόγους τῆς Εὐας και ἔφαγεν ἐκ τοῦ ὠραίου, ἀλλ' ἀπηγορευμένου καρποῦ.

Καὶ ὁ Θεὸς ἀμέσως θυμωθεὶς και ἀγανακτῆσας, προσῆλθε παρ' αὐτοῖς, και ἀπεδίωξε κακὴν κακῶς ἐκ τοῦ Παραδείσου, ἐρωτήσας:

- Τί ἔλαμες Ἀδάμ; παρέβης τὴν ἐντολὴν μου;
- Καὶ ὁ Ἀδάμ ἀπήντησεν: — Ἡ γυνή, ἣν μοι ἔδωκας μ' ἐπλάνησεν.
- Ἡ δὲ γυνὴ δικαιολογημένη ἔλεγεν: — Ὁ ὄφρις μὲ ἠπάτησεν.

Καὶ ὁ Θεὸς τοῖς ἐπιτάσσει: — Εἰσήλθετε ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ και δὲν δύνασθε πλέον νὰ μένητε ἐδῶ. Φύγετε ἀπ' ἐμπρός μου, εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς; θὰ ἐργάζεσθε ἀμφοτέροι ὡς ἀμαρτωλοί, ἐκ τοῦ ἰδρώτος τοῦ προσώπου σας διὰ τῆς ἐργασίας και τῆς ἀμαρτίας θὰ κορῖξεσθε τὸν ἄρτον σας και τοῦ λοιποῦ θ' ἀποθνήσκετε.

Καὶ ἀμφοτέροι ἀπῆλθον ἐκ τοῦ Παραδείσου και ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, ὅπου ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ διὰ τῶν τέκνων των ζῶσι και ἀποθνήσκουσι ἐν οὐδύναις και κακοτυχίαις.

Δηλαδή εἶχον γεννηθῆ ἀθάνατοι και διὰ τῆς ἀμαρτίας τοῖς ἐπεβλήθη ὁ θάνατος και ἡ ἐξίλειωσις.

Ἀλλὰ διὰ τὴν τὴν τὴν συμφορὰ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους και αἰωνίως μᾶς δίδεται ἡ θετικὴ ἀπάντησις: «Διότι ἡμάρτησας.»

Ἀλλὰ ποῖαι ἀμαρτίαι ἐπηκολούθησαν διὰ τῆς ἐκκοπῆς και γεύσεως ἐνὸς μῆλου ἐκ τοῦ Παραδείσου δένδρου;

Δυστυχῶς ἀπασαι, ὡς φαίνεται αἱ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐπιπολάζουσαι και φέρ' ἴδωμεν.

- 1ον Ἐγεννήθη ἡ ἀμαρτία τῆς ἐπιθυμίας.
- 2ον Ἡ παρακοὴ τῆς θείας ἐντολῆς.
- 3ον Ἡ προσέγγισις και προτίμησις τοῦ κακοῦ.
- 4ον Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸ ἔγκλημα τὸ ψεῦδος, και τὸν δόλον.

- 5ον Ἡ καλλονὴ και προσποίησης.
- 6ον Ἡ καταδίκη και ὁ θάνατος.

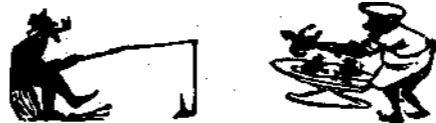
Τούντεῦθεν ἀπορρέουσιν ἡ ἀδικία, τὸ ψεῦδος, ἡ ἀπάτη, και ἀπαντα τὰ παρομαρτοῦντα κακὰ τοῦ κόσμου, ἅτινα μόνος εἰς πολυεσπαγγος δημιουργός τοῦ παντός διὰ τοῦ θανάτου και τῆς ἀποκομῆς οὕτω δι' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐντεῦθεν ἐξίλειῦται ἡ ἀμαρτία του.

ΦΡΙΚ.

ΕΥΤΡΑΠΕΔΑ

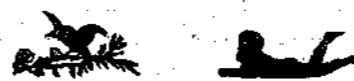
Ἐπιτραπέζιοι διάλογοι:
 — Μαμά ἡ Ἰοκάστη εἶχε εἰς τὰ μαλλιά της πειρούνια;
 — Διατί;
 — Μά... μᾶς εἶπον εἰς τὸ σχολεῖον ἐτι ὁ Οἰδίπους ἐξεκάρφωσε ἀπὸ τὴν Ἰοκάστην μίαν περὼνῃν και ἐτυφλώθη.

Ἐν τῷ βασιλικῷ θεάτρῳ.
 — Τί θέρυβος ποῦ γίνεται κατὰ τὰ διαλείματα.
 — Περισσότερα λόγια ἀπὸ ἀπράξεις.

Συνομιλῖαι ἐν καπηλίῳ.
 — Διατί ὁ Τσάρος ἐξέλεξε συμμάχους τοὺς Γάλλους;
 — Τοῦ ἀρέσουν τὰ πουλερικά. Καὶ δὲν εἶνε και ἄσχημος κυνηγός!

Συνομιλῖαι ἀβρόταται.
 — Καῦμένε! ἡ χαριστάτη ἱστορία τοῦ γαϊδάρου, τὴν ἔποϊαν μοῦ εἶπες χθές, ἐνθυμίσαι;
 — Ἦτο τόσον ἀστεία...
 — Ὡστε ἀμέσως σ' ἐνθυμοῦμαι ὅταν βλέπω γαϊδάρον!...

Ἐν δικαστικῇ αἰθούσῃ.
 Ὁ Πρόεδρος.
 — Μα κύριε, ἐμαρτυρήσατε ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὅτι πλειστάκις συνωμῆλῆσατε μετὰ τοῦ κατηγορουμένου και ἤδη ἰσχυρίζεσθε ὅτι δὲν τὸν γνωρίζετε...
 Ὁ Μάρτυς.
 — Ἀλλ' ἄ κύριοι ἀπλοῦστατον: ὠμιλοῦσαμεν διὰ τοῦ τηλεφώνου!

Παιδικὰ σφάλματα.
 Ὁ προσκεκλημένος.

Τί ἐξαιρετόν γεῦμα! Σπανίως ἔφαγον οὕτω.
 Καὶ ὁ 10ετής υἱὸς τῆς οἰκίας.
 — Καὶ ἡμεῖς ἐπίσης!

Διὰ τὰς προσεχεῖς ἀπόκρυψ.
 — Μά, εὐλογημένε, και ἄλλα παράθυρα θὰ ἀνοίξης; Καταστρέφεις τὸ σπίτι σου.
 — Μὰ σκέπτιμαι νὰ τὰ ἐνοικιάσω.

Ὁ διευθύνων τὸ βασιλικὸν θέατρον πρὸς τινα νεαρὸν συγγραφεᾶ:
 — Μά, φίλε μου, οὔτε τὰ στοιχειώδη τοῦ γράφειν γνωρίζετε.

Γρέφετε: «Ἀνοφουμένης τῆς αὐλαίας ὁ ὑπηρέτης φαίνεται ἀναγινώσκων τὴν ἐφημερίδα του...» Ποσῶς φίλε μου ἡ ἐφημερίς δὲν ἦτο ἰδικὴ του ἀλλὰ τοῦ κυρίου του.

Ὁ συγγραφεὺς χωρὶς νὰ κάμῃ τὸν σταυρὸν του διηυθύνῃ εἰς τὴν Νέαν σκηνήν.

Εἰς τινα παιδικὸν χορὸν.
 — Ἄ! φίλη μου, τί ὠραῖον φόρεμα!
 — Ἄ! εἶνε περισυνὸ...

Αἰσθηματικῆς ἐκείνης, πεζότης ἐκείνου.
 — Παρατήρησε τὰ πτωχὰ θνήσκοντα φύλλα τὰ ὅποια παρασύρονται ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου... Ποῦ ἄραγε πηγαίνουν!
 Ἐκεῖνος—Χρησιμεῖουν ὡς ἐξαιρετόν λίπασμα.

Καθ' ἑδόν.
 — Πῶς! μὲ τοιοῦτον καιρὸν και ἄνευ ἀμβρέλας;
 — Ἄ! γνωρίζω τὸν καιρὸν δὲν θὰ βρέξῃ. Εἶμαι τόσον ξηρὸς σήμερον...

Τρομεραί ειδήσεις.
— Ο καυμένος ο Ριχάρδος είναι πολύ άσχημα.
Ολίγον κατ' ολίγον εξασθενεί ή μήμη του...
— Τί μου λέγεις; Άλοιμόνον και μου όφείλει 210 δραχμάς!

Είς τό χαροπαίγιον.
— Έπί τέλους. Κι' εγώ έπίστειυον ότι ακόμη έπαιζες...
— Μά βέβαια... αφού τά έχασα όλα!

Είς τινα αίθουσαν διηγείται τις:
— Δύο λαγωοί φαίνονται τρέχοντες. Σκοπεύω.
Η σφαίρα διαπερά τον πρώτον και ο δεύτερος πι-
πνει. Τί νομίζετε συνέβη;
'Ελιποθύμησε!...

Διάλογος χαμινίων.
— Μωρέ πεινώ και νυστάζω.
— Κουτέ! Κλέψε να φας και πήγαινε στην φυ-
λακή να κοιμηθής.

Συζυγικοί διάλογοι.
— Και από τί νομίζεις ότι προήλθε τό έλλειμμα
εις τά οικονομικά μας;
— Έξάπαντως από τά έξοδα.

— Ποιοί είναι οι τυφλότεροι εις τον κόσμον;
— Οί νυμφευόμενοι.
— Διά τούτο και οδηγούνται από τας γυναίκας των.

ΠΑΙΓΝΙΑ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΩΝ

ΜΑΝΤΕΙΟΝ ΔΙΑ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΣ

Είς έκ τής συναναστροφής αύθορμήτως ή διά κλη-
ρου κατά πρώτον προσερχόμενος κρύπτει τό πρόσω-
πόν του μεταξύ των γονάτων κυρίου ή κυρίας, άν
έπιτρέπεται, έπέχοντος του τόπου κριτού, μεθ' ο
προσέρχεται έκαστος των προσερχομένων και τον
κτυπά αιφνιδίως και ταχέως εις την χείρα, ήν
άφινει όπισθεν του άνητημένη, και άν μόν δεν εύρη
τον κτυπήσαντα αυτόν εξακολουθούν οι άλλοι κατά
σειράν να τον κτυπούν, άν δε ανακαλύψη τον κτυ-
πήσαντα, προσέρχεται τότε ούτος και κατάλαμβάνει
την θέσιν του και τό παιγνίδιον εξακολουθεί.
'Αστειοτάτη ένίστε είναι ή θέσις του βασανιζομέ-
νου έως ότου εύρη τον κτυπούντα, ιδίως άν τύχη να
είνε άστειος και άνυπόμονος, ότε ο κτυπών του κρα-
τεί επ' ολίγον την χείρα δια να κατορθώση ν' ανα-
καλύψη τό άτομον εκ τής άφης.

Ροδς

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Γυναίκες άεροναύται.

Η άεροστασία εν Παρισίοις καθήντησεν υπό των
γυναικίων άπλοών παίγιων. Τίποτε δεν έννοούν οι
έπιγειοι ούτοι δαίμονες ν' αφήσουν υπό τό κύρος του
σπουδαίου και σπεύδουν την σφραγίδα του φύλλου
των να προσθέσουν.

Ούτω κατά τας παρελθούσας ήμέρας εγένοντο
πολλαί άνυψώσεις τοιούτων δαιμόνων. 'Ας όνομά-
σωμεν ταύτας.

Η κυρία Βεζανσόν, ήτις τή συνοδεία του συζύγου
της (γνωστού άεροναύτου) Πλειστάκις έρρόφησεν ά-
έρα εν των άνωθι των Παρισίων στρωμάτων. Η
κυρία Γκάστ, ήτις πλειστάκις εισήλθεν εις τό σκά-
φος του Καπάντζα. Η κυρία Σαβαρύ, ήτις, τό πα-
ρελθόν έτος, έλαβε μέρος εις του έθνικούς συναγω-
γισμούς τής εκθέσεως του 1900. Η κυρία Σιρκουφ
και ή κ. Λαγάμπρ. Η περιώνυμος Σάρα Βερνάρ,
θελήσασα, πρό έτών, να γευθή των απολύσεων της
άεροδρομίας, έδωσε νύξιν εις τά διηγηματικά πνεύ-
ματα εκ τής άνυψώσεώς της. Η κυρία Διγκέ Φω-
κοννερί, συνοδευομένη υπό του συζύγου της και του
κ. Βώλ, ήτες μάλιστα εν αυτοίς τοίς Παρισίοις έσχε
κατάβασιν ταραχώδη.

Η δούκισσα της 'Αόστης μετά εύνοϊκήν άνάβασιν
δισάλλπισε τό είδος τουτό του τάξειδεύειν, τό ευα-
ρεστότερον πάντων.

Τέλος κατ' αυτό τουτό τό έτος, ο άρχιδουξ Λεω-
πόλδος Σαλθάδωρ της 'Αυστρίας δεν έδίστασε να ύ-
πομείνη άνυψωσιν άνα τά νέφη, τής γυναικός του.
γεννηθείσης ως πριγκήπισσα Λευκή του Βουρβάνος-
Καστίλλης, τής μητρός της. κόρης του πρίγκηπος
άντιβασιλέως της Μπαβιέρας και τής θυγατρός της
άρχιδουκίσσης Μαργαρίτας.

ΑΘΩΟΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ

— Αί, παιδιά, τρέξτε, έλάτε 'δω!
— Τί είναι; τί είναι;
— Μία χελώνα μεγάλη, να, τόση!
— Την καυμένη! κύταε, βγάζει τό κεφάλι της
έξω και τό κρύβει άμέσως φοβάται!
— Και τί άργά που πηγαίνει, με μεγάλο κόπο
σέρνει τό καβούκι της.
— Και τί ώραο και σκληρό καβούκι όπου έχει!
Με αυτό κάνουν τόσα πράγματα οι Εύρωπαοι.
— Να! δεν θυμάσθαι, τί μάς είπε ο διδάσκαλος,
πως ή 'Ελλας όμοιάζει με χελώνα και γελούσαμε;
Νά, τό βάδισμα, ή δειλία της, τό βάρος όπου φέρει,
όλα σωστά, την καυμένη!
— Νά την τραθήξωμεν έμεις παιδιά, έλάτε να
την βοηθήσουμε, να την πάμε εκεί, στον κη-
πον, εις άσφαλές μέρος, να μην την πειράζουν και
οι σκύλοι!
'Ω άθώοτης! και...
~~~~~

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Μάτην ίστασαι και δη άκί-
νητος με την πλαστιγγα άνισο-
βαρή και την σπάθη συντετρι-
μένη. Δεν βλέπεις την άδικίαν,
διότι είσαι τυφλή, ούτε δύνασαι
πλέον να πλήξης, διότι τό ξίφος
δεν κόπτει.

Προς τί δεικνύεις την ανισό-
τητα; Το γνωρίζομεν, διότι τό
βλέπομεν και ακριβώς διότι δεν
σε φοβούνται, εν όνόματί σου δια-
πράττονται αι αισχροτέρας άδι-
κίαι. Κατέστης φεύ! και σύ ά-
γαλμα, ψυχρόν, παγερόν και
ακίνητον, άχρηστον ως παρελ-
θόν και κατάλληλον μόνον δια
τά μουσειά! 'Ω δικαιοσύνη! ού-
δεις σε άναγνωρίζει. Είσαι πτώ-

μα και άν δεν έτάφης έτι, τουτό όφείλεται μόνον εις
την ώραϊαν παράστασιν, ήν και έδωκεν ο ποιητής
σου.

'Αλλά τί ίστασαι ήδη ένώπιόν μου; να σε έμ-
πνεύσω; φεύ! δεν δύναμαι. Και άν ήδυνάμην, όζ
έκλεισον και εγώ τά όματα και θα σοι έλεγον «άδια-
κρίτως κτύπα, κτύπα, κτύπα!»

Φρίκ.

ΖΗΛΟΥΤΥΠΩ

Ζηλοτυπώ τον 'Ηλιον που λούει με ακτίνας
τ' άγγελικό Σου πρόσωπο, τους θελους όφθαλ-
[μούς σου.
Τας φίλας Σου που σ' όμιλούν, ζηλοτυπώ κι' εκεί-
[νας
Ζηλοτυπώ, Ζηλοτυπώ και ξένους και δικούς Σου.
Ζηλεύω τον πατέρα Σου π' άκούει κάθε μέρα
την θεσπεσίαν Σου λαλιά, ήτις τό πάν μαγεύει.
Ζηλοτυπώ τον Ούρανό, ζηλεύω τον άέρα,
που με τ' άγνό του φύσημα την κόμην Σου θω-
[πύει.

Τας αδελφάς Σου, και αυτάς ακόμη τας Ζηλεύω,
Ζηλεύω πάν ό,τι 'μπορεί πλησίον Σου να μείνη
Θέλω μονάχος πάντοτε εγώ να Σε λατρεύω
και 'ς τή θερμή Σου άγκαλιά ο βίος μου να
[φθίνη]

Ζηλεύω δσοις τό γλυκύ Σου όνομα φωνάζουν,
τό φως Ζηλεύω τό άχρόν που ρίπτει ή Σελήνη
'ς τ' άγγελικό Σου πρόσωπο, τ' αστέρια που θαυ-
[μάζουν]

Σε την Χρυσή Βασίλισσα 'ς του σκότους την γα-
[λήνη.

Ζηλεύω, όπου και άν ιδώ τό βλέμμα Σου να ρί-
[ψη]

'Ο,τι σουλλάβης εις τον νουν κι' εκείνο τό Ζη-
[λεύω]

Ζηλεύω, ό,τι προσπαθείς 'ς τά στήθη Σου να κρύ-
[ψης.

'Αφού λοιπόν Ζηλοτυπώ γιατί να Σε λατρεύω;
'Αλίξ. Ν. Μπαλάσκας

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ Β. ΘΕΑΤΡΟΥ

Μετά την εν τή έπαύλει Μον σαφίσε σύσκεψιν των, μεταφέρουσι τά πρωτότυπα και μή έργα των εις
τόν διευθυντήν τής κριτικής, λογοκριτικής και επικαιρικής του νέου θεάτρου έπιτροπής.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΥΠΟ ΧΑΡΙΛΑΟΥ Σ. ΑΝΕΜΟΓΙΑΝΝΗ

(συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Τὰ φθογγόσημα τὰ περιεχόμενα κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς διατονικῆς κλίμακος, ὀνομάζονται διατονικά.

Οὕτω τὰ φυσικὰ φθογγόσημα εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Do εἶνε διατονικά. Ἐπίσης τὰ ἐν διέσει ἢ ἐν ὑφέσει φθογγόσημα εἰσὶ διατονικά εἰς τὸν τόνον εἰς ὃν εὐρίσκονται. Τα ξένα φθογγόσημα εἰς τὴν διατονικὴν κλίμακα εἰσὶ χρωματικά. Οὕτω εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Do, εἰς ἣν ὅλα τὰ φθογγόσημα εἰσὶ φυσικά, τὰ ἐν διέσει ἢ ὑφέσει φθογγόσημα εἰσὶ χρωματικά. Τούναντιον δὲ εἰς τὴν κλίμακα τὴν σχηματιζομένην ὑπὸ φθογγόσημων ἐν διέσει ἢ ἐν ὑφέσει, τὰ φυσικὰ φθογγόσημα εἰσὶ χρωματικά, τὰ δὲ ἐν διέσει ἢ ὑφέσει διατονικά. Δυνατὸν λοιπὸν φθογγόσημὸν τι νὰ εἶναι διατονικὸν εἰς τινὰ τόνον, χρωματικὸν δὲ εἰς ἕτερον. Οὕτω Fa ἐν διέσει εἶναι χρωματικὸν εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Do, διατονικὸν δὲ εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Sol. Fa φυσικὸν εἶνε διατονικὸν εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Do, χρωματικὸν δὲ εἰς τὴν κλίμακα τοῦ So.

Ἐἶδμεν ἐξετάζοντες τοὺς φθόγγους, ὅτι ἕκαστος διακρίνεται εἰς δύο ἄνισα ἡμιτόνια, τὸ ἐν ἑκ πέντε κομματίων, χρωματικὸν ἡμιτόνιον, τὸ δὲ ἐκ τεσσάρων, διατονικὸν ἡμιτόνιον. Ἐὰν διέλθωμεν ἀμέσως τὸ χρωματικὸν ἡμιτόνιον, δὲν μείνει παρὰ ἐν διατονικὸν ἡμιτόνιον, διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸν ἀκόλουθον φθόγγον. Ἄς ὑποθέσωμεν π. χ. ὅτι θέλωμεν νὰ ἐλθωμεν χρωματικῶς ἀπὸ τοῦ Do εἰς τὸ Re, ἐάνδιέλθωμεν ἀμέσως τὸ χρωματικὸν ἡμιτόνιον Do do #, τότε δὲν ἀπέχομεν τοῦ Re, παρὰ κατὰ ἐν διατονικὸν ἡμιτόνιον. (4 κόμματα). Ὅσατε τὸ Do # συντείνει περισσότερον ν' ἀνέλθωμεν εἰς τὸ Re, παρὰ νὰ κατέλθωμεν εἰς τὸ φυσικὸν Do. Ἐὰν ὅμως τὸ ἐναντίον θέλωμεν νὰ κατέλθωμεν χρωματικῶς ἀπὸ τοῦ Re εἰς τὸ Do, ἐρχόμεθα ἀντιστρόφως οὕτω. Re, Re #, Do. Τὸ Re ἐν ὑφέσει συντείνει νὰ κατέλθωμεν εἰς τὸ Do, ἐπειδὴ εἶνε πλησιέστερον τοῦ φυσικοῦ Re.

Ἦπάρχουσι δύο εἶδη χρωματικῶν φθογγόσημων, τὰ ἀναβαίοντα χρωματικά φθογγόσημα, παραγόμενα ὑπὸ τῶν διέσεων, διπλῶν διέσεων, ἢ τῶν ἀναίρεσεων αἰτινες ἀκυροῦσι τὰς οὐσιώδεις ὑφέσεις καὶ δεύτερον τὰ κατα-

βαίοντα χρωματικά φθογγόσημα, παραγόμενα ὑπὸ τῶν ὑφέσεων, ἢ τῶν ἀναίρεσεων, αἰτινες ἀκυροῦσι τὰς οὐσιώδεις διέσεις. Οὕτω σχηματίζονται αἱ χρωματικαὶ κλίμακες, ἅνθ' ὀλοῦμεν ὅμως αὐτὰς καὶ κατὰ τὴν ἀνάβασιν καὶ κατὰ τὴν κατάβασιν μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὴν ἀνάβασιν μεταχειρίζομεθα τὰ ἐν διέσει χρωματικά φθογγόσημα κατὰ δὲ τὴν κατάβασιν τὰ ἐν ὑφέσει. Τὸ δὲ διάστημα ἐνὸς κόμματος, τὸ ὑπάρχον μεταξὺ δύο φθόγγων, τῶν τε ἐν διέσει καὶ ὑφέσει, εἶνε τὸσον μικρὸν, ὥστε οἱ φθόγγοι οὗτοι συγγέονται, τὸ δὲ οὐδ' ἐν ὑψίσταται μεγάλῃ τινὰ δυσκολίαν νὰ ἐκλάβῃ τὸν ἕνα ἀντὶ τοῦ ἄλλου, ὡς Do ἐν διέσει Re ἐν ὑφέσει. Ἐνεκα τούτου τὰ φθογγόσημα, τὰ παριστάνοντα τοὺς φθόγγους τούτους, εὐρίσκονται ἐν τιαύτῃ σχέσει, ὥστε ὀνομάζονται συνώνυμα ἢ ἄρμονικά. Διὰ νὰ ἀπορύγωμεν δὲ τὴν δυσκολίαν ταύτην, ἥτις θὰ ἐπροξένηε σύγχυσιν ἐπὶ τῶν ἀκριβῶν ὀργάνων καὶ μάλιστα εἰς τ' ἀποτελούμενα ἐκ κλειδιῶν, πρὸς ἀκριβῆ παραγωγὴν ἕκαστου φθόγγου, ἐρυθμήθησαν τὰ ὄργανα, οὕτως ὥστε ὁ φθόγγος διηρέθη εἰς δύο ἡμιτόνια ἀκριβῶς ἴσα, δίδοντα ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶχον. Οὕτω τὸ ἀληθές Do ἐν διέσει καὶ Re ἐν ὑφέσει δὲν ὑφίσταται πλέον, ἀλλ' ἀντικαθίσταται καὶ τὸ μὲν καὶ τὸ δὲ ὑφ' ἐνὸς μεσαζόντος φθόγγου, τὸν ὁποῖον κατ' ἀνάγκην ὀνομάζομεν ἄλλοτε I^ο ἐν διέσει καὶ ἄλλοτε Re ἐν ὑφέσει.

Εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐλλειπούσης ἀκριβείας εὐρίσκομεν, ὅτι τὰ φυσικὰ καὶ ἡλλοιωμένα φθογγόσημα ἀνέρχονται εἰς 35 διακεκριμένα φθογγόσημα, ὡς ἑξῆς.

φθογγόσημα	φυσικά	7
»	ἐν διέσει	7
»	ἐν ὑφέσει	7
»	ἐν διπλῇ διέσει	7
»	ἐν διπλῇ ὑφέσει	7
	τὸ ὅλον	35

Τὸ σύστημα τοῦτο ἐφαρμοζόμενον εἰς ὅλα τὰ συνώνυμα φθογγόσημα ὀνομάζεται συμβιβασμός. Κατὰ δὲ τὸν συμβιβασμὸν χάριν τῆς ἄρμονίας, τὰ τριάκοντα πέντε φθογγόσημα κατακτάσονται ἄνω τῶς διάφορα ὡς δεικνύει ὁ ἑξῆς πίναξ.

Πίναξ τῶν ἄρμονικῶν φθογγόσημων.

Σημείωσις. Τὰ φυσικὰ φθογγόσημα γράφονται διὰ μεγάλων γραμμάτων, τὰ ἐν διέσει ἢ ἐν ὑφέσει διὰ μεσαιῶν τὰ δὲ ἐν διπλῇ διέσει ἢ ὑφέσει διὰ μικρῶν.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	6	a	u	τ	ος	φ	θ	6	γ	γ	θ	ς
φθογγόσημα ἄρμονικά	25 re #	26 la #	27 mi #	28 si #	29 fa X	30 do X	31 sol X	32 re X	33 la X	34 mi X	35 si X	
	13 mi ♭	14 si ♭	15 fa	16 do	17 sol	18 re	19 la	20 mi	21 si	22 fa #	23 do #	24 sol #
	1 fa ♭	2 do ♭	3 sol ♭	4 re ♭	5 la ♭	6 mi ♭	7 si ♭	8 fa ♭	9 do ♭	10 sol ♭	11 re ♭	12 la ♭

Ἰδοῦ λοιπὸν διατί εἰς ἕκαστὴν ὀκτάβαν τοῦ κλειδοκυμβάλου ὑπάρχουσι δώδεκα μόνον φθογγοί. Μελονότι δὲ ἡμιτόνιον περιέχει διάφορα ὀνόματα ἕνεκα τῆς ἄρμονίας καὶ τοῦ συμβιβασμοῦ, λαμβάνει ὅμως ἐκεῖνο τὸ ὄνομα ἡνίκα εἰς αὐτό, ἕνεκα τῆς κλίμακος, εἰς ἣν εὐρίσκεται. Π. χ. τὸ ἐν ὑφέσει si 4ον διάστημα τῆς κλίμακος τοῦ Fa ἐν πρέπει νὰ συγγέται μὲ τὸν φθόγγον la ἐν διέσει ἐπειδὴ τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἦνε τέταρτον διάστημα τῆς κλίμακος τοῦ Fa. ὡς Fa sol la si κ. τ. λ.

Ἀντιστρόφως δὲ la ἐν διέσει 7ον διάστημα τοῦ κλίμακος τοῦ si δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὀνομάζεται si ἐν ὑφέσει ἐπειδὴ τοῦτο δὲν εἶναι 7ον διάστημα τῆς κλίμακος τοῦ si. Τὰ διάφορα δὲ ὀνόματα δι' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν φθόγγον δὲν εἰσὶ περιττά.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατηροῦμεν, ὅτι ὑπάρχουσι διὰ τοὺς φθόγγους τρεῖς τρόποι διαδοχῆς.

1ον Διαδοχὴ διὰ φθόγγων καὶ ἡμιτονίων διατονικῶν.

2ον Διαδοχὴ διὰ ἡμιτονίων χρωματικῶν.

3ον Διαδοχὴ διὰ τῆς ἄρμονίας, δηλαδὴ μεταβαίνοντες ἀπὸ φθογγόσημου τινὸς εἰς τὸ συνώνυμον αὐτοῦ.

Οἱ τρεῖς οὗτοι τρόποι τῆς διαδοχῆς ἀποτελοῦσι τὰ τρία γένη, ἧτοι τὸ διατονικόν, τὸ χρωματικὸν καὶ τὸ ἄρμονικόν. Τὸ ἄρμονικὸν ὅμως δὲν εἶνε τόσον ἐν χρήσει.

Τὰ γένη δὲ ταῦτα εἰσὶ σχεδὸν πάντοτε σύνθετα, δηλαδὴ τὸ διατονικὸν ἐμπεριέχεται εἰς τὸ χρωματικὸν καὶ τούναντιον· καὶ τὸ ἐν δὲ καὶ τὸ ἄλλο εἰσὶν ἀναγκαίως ἀναμειγνύμενα μετὰ τοῦ ἄρμονικοῦ.

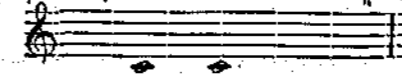
III

Περὶ διαστημάτων.

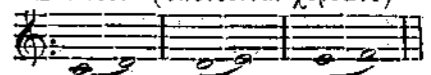
Ὀνομάζομεν διάστημα δύο ἤχων, τὸ ὕψος ποσότητος τινος, ἥτις ὀρίζει κατὰ πόσον ὁ εἰς εἶνε ὑψηλότερος ἢ βαρύτερος τοῦ ἄλλου. Φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι ἕνεκα τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν φθόγγων, οὐχὶ μικρὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ ἡ ποσότης τῶν διαστημάτων. Ἐν τούτοις ἂν παρατηρήσωμεν καλῶς τίνι τρόπῳ ρυθμίζονται οἱ φθόγγοι κλίμακός τινος, ἀμέσως εὐρίσκομεν ὅτι ὅλα τὰ διαστήματα τῆς βοηθείας τῆς συζεύξεως, συγχωνεύονται εἰς ἓν εἶδος ἑξ' ὀκτώ διαστημάτων, ἧτοι εἰς μίαν ὀκτάβαν. Εἰς ἕκαστον δὲ διάστημα, ὡς εἶδμεν, δίδομεν ἰδιαίτερον τι ὄνομα καὶ ὡς ἀρχὴν τῶν διαστημάτων λαμβάνομεν τὴν ὁμοφωνίαν.

Παραδείγματα.

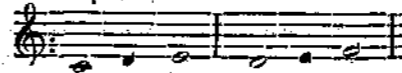
Ὁμοφωνία ἢ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ διάστημα.

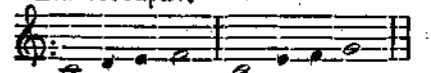
Διὰ δυοῖν (ὑπονοεῖται χορδῶν.)

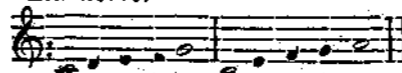
Διὰ τριῶν.

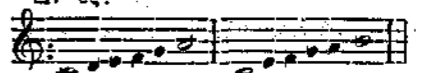
Διὰ τεσσάρων.

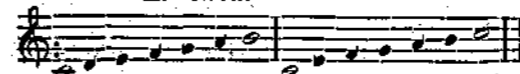
Διὰ πέντε.

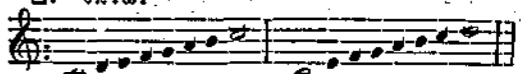
Δι' ἑξ.

Δι' ἑπτά.

Δι' ὀκτώ.

Προχωροῦντες ἄνω τῆς ὀκτάβας ἔχομεν τὸ δι' ἑννέα, τὸ διὰ δέκα τὸ δι' ἑνδεκά τὸ διὰ δώδεκα κ. τ. λ.

Τὰ διαστήματα τὰ μὴ ὑπερβαίνοντα τὴν ὀκτάβαν ὀνομάζονται ἀπλά, τὰ δὲ ὑπερβαίνοντα ταύτην θεωροῦνται ὡς ἐπανάληψις τῶν ἀπλῶν διαστημάτων καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζονται σύνθετα διαστήματα.

Παράδειγμα.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

40. Αίνιγμα.

Ἐτη πολλά κι' εὐτυχῆ
τοῦ εὐχομαι νὰ ζήσῃ
καὶ πρὶν πεθάνῃ καὶ πέρα κεί
δοξαζόμενα νὰ τ' ἀφήσῃ.
Τὸνομά του εἴαν φίλέ μου
θελήσῃς νὰ τὸ εὐχῆς
κι' εὐγνωμοσύνην μου ἐνταυτῷ
αἰωνίαν θέσ' νὰ φέρῃς
Πρόσεχε εἰς ὅτι θὰ σοῦ πῶ:
Λάβε ἐν τ' κατὰ τὸ παρὸν
κι' ἀνέτρεξε σὺν παρελθόν
καὶ διὲς πῶς πρὶν ἐξ ἡ
καὶ μετὰ τὴν προθεσίαν τοῦ
θεοῦ αὐτὸ ἐν παρενθέσει
Σ' ὀρκίζω τότε φίλέ μου
μὲ τὴν γλώσσάν σου θὰ παίξῃ.

Θ. Δεσολίδης

41. Αίνιγμα

Φύγε, φύγε ἀναγνώστα
σπεῦσε νὰ κρυφθῆς εὐθύς
κι' ἂν καὶ εἶνε παιδαρέλι
τὸ φαρμάκι του γευθῆς.
Καὶ ἀπὸ μακρὰν ποῦ εἶσαι
τὸν λαιμὸν του νὰ κτυπῆς
γὰ νὰ σπικώθῃς ἀμέσως
χρονικῶς νὰ ἐρωτῆς.
Τῶρ' ἂν θέλῃς διὰ νὰ πέξῃς
καὶ εἰς τὸ ῥόπον ἀναγνώστα
τὸν πρὶν χρόνον νὰ ἐκθέσῃς
κῶς καὶ τὴν κεφαλὴν.
Κι' ἐν τῷ μέσῳ ἂν κτυπήσῃς
προσέβῃς νὰ μὴ μιλήσῃς.

Κισσοδε

42. Γρίφος.

Τὸ εἶν ἐστὶν ΘΕΤΙΚΟΝ

Κισσοδε

43. Ἐρωτήσεις πρὸς ἀπόκρισιν.

1ον μὲ τί δύναται νὰ παραβάνῃ ἡ γυναικεῖα
ἡλικία ;
2ον Ποῖα ἀπόστασις εἶνε μεγαλειτέρα ;
3ον Ποῖον πρῶγμα εἶνε τὸ θλιβερώτερον ἐν τῇ
ζωῇ :

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
ΤΟΥ 17 ΤΕΥΧΟΥΣ

36. Αίνιγμα.

Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Θρασύβουλος Βλησιδῆς ἐξ Ἀθη-
νῶν.

37. Αίνιγμα Λέρος-Θέρος

Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἀλ. Καραμέρος ἐκ Πατρῶν ὁ
Παν. Α. Παπαθανασίου ἐκ Πατρῶν ὁ κ. Θρασύβου-
λος Βλησιδῆς ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Νικόλ. Πρινόπουλος ἐξ
Ἀθηνῶν καὶ τὸ ἐξ Ἀμαλιάδος Χαριτωμένο στερνο-
λούλουδο.

38. Γρίφος. Οἱ στρατιῶται γεννώσιν τὰς μάχας.

Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Θρασύβουλος Βλησιδῆς, ὁ κ.
Ἀλέκος Καραμέρος ἐκ Πατρῶν, ὁ κ. Νίκος Πρινόπου-
λος ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τὸ ἐξ Ἀμαλιάδος Χαριτωμένο
στερνολούλουδο.

39. Ἐρώτησις πρὸς ἀπόκρισιν

1ον Ἡ ἀδιακρισία.

2ον Οἱ φιλάργυροι.

3ον Τὸν ἀποκαλύπτοντα τοὺς ἔρωτάς τῆς.

Ὁ κ. Παν. Α. Παπαθανασίου ἐκ Πατρῶν ἀπή-
ντησε καταλλήλως.

Συγχαίρομεν ἐγκαρδίως τὸν ἀριστεύσαντα εἰς
τὰς ἐξετάσεις Ἰάσωνα Δραγάτην, τὸν ἀποσπά-
σαντα τὰ συγχαρητήρια καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν
καθηγητῶν, εὐχόμεθα δὲ εἰς αὐτὸν τὰ βέλτιστα
ἐν τῷ πρακτικῷ σταδίῳ.

Α. Δ.

ΕΥΑΓΓ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ δ. φ.

πρ. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΓΟΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

μετὰ φιλοσοφικῆς ἀναλύσεως τῶν κεφαλαίων

Ἐξεδόθη εἰς ὑραιότατον τεύχος

Κ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Καλλιτεχνικὸν φωτογραφεῖον

Ὁδὸς Ἀθηνῶν ἀρ. 91

(παρὰ τὴν ἀγορὰν)

ΜΕΓΑ

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

LIDELL AND SCOTT

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

Σ. Φ. Sidney. Ἐπιστολὴ καὶ συνδρομὴ ἐλήφθη·
Φύλλα καὶ ἀποδείξιν σὰς ἀπεστείλαμεν μετ' ἀριθμοῦ
λαχείου. Ἐγράψαμεν καὶ ἀναμένομεν νεωτέραν σας.—
Κ. Γ. Τ. Κωσταντά. Δελτάριον ἐλήφθη καὶ σὰς
ἀπαντήσαμεν ὡς δεχόμεθα.— Δ. Μ. Βουκουρέ-
στιου. Ἐπιστολὴ καὶ φοροτικὴ μονιέλου ἐλήφθη,
εὐχαριστοῦμεν. Σειρὰ φύλλων σὰς ἀπέστειλα πρὸ 20
ἡμερῶν.— Δ. Α. Α. Ταϊγά νιου. Ἐπιστολὴ καὶ
χρήματα ἐλήφθησαν. Ἐχαριστοῦμεν, γράφομεν.— Μ.
R. Batoum. Ἐλάβομεν δύο συνδρομάς σας μετ'
ἐπιστολῆς καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδείξεις ταχυ-
δρομικῶς.— Σ. Κ. Φάρσαλα. Ἐπιστολὴ καὶ συν-
δρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν.— Δ. Κ.
Ναύπλιου. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀποδείξτε μετ'
ἀριθμοῦ λαχείου σας, ἐστάλη ὑμῖν ταχυδρομικῶς.—
G. V. Raugon. Καὶ δευτέρα ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη.
Τόμου; χρυσοδέτου σας ἀπεστείλαμεν ἐπὶ συστάσει.
Εἰς λαχιστόφορον περιοδικὸν σὰς ἐνεγράψαμεν. Ἀναμέ-
νομεν νεωτέραν σας.— Δ. Γ. Κωνσταντίνου. Ζητού-
μενα φύλλα σὰς ἀπεστείλαμεν ἐκ νέου, ὡς γράφετε—
Μ. Σ. Σμύρνης. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀποδεί-
ξεις μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας ἐστάλη ταχυδρομικῶς.—
Ν. Μ. Πατρῶν. Χρήματα ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦ-
μεν. Γράφομεν.— Κ. Α. Ἀλέξανδρου. α. κ. Ἐγει-
κλῶς, παραδεχόμεθα.— Ν. R. Zimnicca. Πα-
ραλληλίστα σας ἐστίμησαν καὶ ἐγράψαμεν. Ἀναμένο-
μεν ἀπάντησιν.